

PRENUMERATA

Kurjera Warszawskiego
wraz z dodatkiem porannym:
W Warszawie: rocznie
rs. 9, półrocznie rs. 4 kop. 50,
kwartalnie rs. 2 kop. 25, miesię-
cznie kop. 75.

Za odnośnienie do domu dopłaca
się miesięcznie kop. 5.

Na prowincji i w Cesar-
stwie: rocznie rs. 12, półrocznie
rs. 6, kwartalnie rs. 3, miesię-
cznie rs. 1.

Za granicą: miesięcznie
rs. 1 kop. 50.

Numer pojedynczy bez doda-
ku kop. 5; dodatek poranny
kop. 8.

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta rano, a nadto wychodzą
stałe w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

ROK SIEDMDZIESIĄTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej
wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-ej rano do 1-ej w południe.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji nr. 268. — Telefon Administr. 517.

OGŁOSZENIA.

Reklamy: za jeden wiersz
garmontowy albo jego miejsce
pierwszy raz 25 kop., każdy na-
stępny raz kop. 25.

Nekrologja: za wiersz 15 kop.
Zwyczajne ogłoszenia: za
jeden wiersz petiowy albo jego
miejsce, pierwszy raz 10 kop.,
każdy następny raz 8 kop.

Małe ogłoszenia za jeden wy-
raz po 2 kop. każdy raz; ogłosze-
nie minimum 20 kop.

Nadesłane: za jeden wiersz
garmontowy rs. 1.

Ogłoszenia do Kurjera przy-
jmuje także Biuro Rajchmana
i Fendlera ulica Senatorska.

— W dniu jutrzejszym, o godz. 9-ej zrana, w kościele
św. Ducha (po-paulińskim) przed ołtarzem N. Panny Ma-
rji Częstochowskiej i ku Jej czci odprawiona będzie solen-
na wotywa.

— Jutrzejszymi nieszpornami rozpoczną się całodziennie
solenne nabożeństwa odpustowe ku czci św. Barbary, pan-
ny męczenniczki, w kościołach: N. Panny Marji na Nowem-
Mieście i śś. Piotra i Pawła.

PRZEGLĄD POLITYCZNY.

Wiec katolików wirtemberskich, który obradował
ubiegłego tygodnia w Ulmie, zgromadził przeszło
15,000 uczestników, którzy z godnością i zachowa-
niem wszelkich reguł parlamentaryzmu uchwalili
przedstawione rezolucje, tchnące duchem pokoju
i zamilowaniem porządku społecznego. Uchwały
wiecu szeregują falangę wojowniczą owego „po-
rządku społecznego” przeciw obozowi socjalno-de-
mokratycznemu, wprowadzającemu żywioł rozstroju
i przewrotu w życie państw i narodów chrześcijań-
skich. Druga rezolucja domaga się przywołania na-
powrót do Niemiec zakonów mekkich, głównie zaś
naturalnie jezuitów. W tym ostatnim kierunku ma
być postawiony ze strony centrum katolickiego for-
malny wniosek w parlamencie rzeszy niemieckiej,
który w dniu dzisiejszym rozpoczyna swoje obrady.

W dzielnicy paryskiej Clignancourt, która we
wrześniu r. z. wybrała deputowanym swoim Boulan-
gera, lecz na miejscu jego ujrzała w pałacu Bourbo-
nów obdarzonego mniejszą liczbą głosów possybilistę
Joffrina, odbył się w niedzielę powtórny już wybór
w miejsce tego ostatniego, który—jak wiadomo—
przed kilkoma miesiącami zawarł powieki, żegnając
na zawsze ten „padół płaczu” i tuzinkowych walk
o znikomość ziemską. W d. 16-ym b. m. głosy roz-
strzeliły się pomiędzy socjalistę Lavyego (2,343 gł.)
i radykalnego demokratę Lissagaraya (2,045). Obe-
cnie zgłoszono około 40-tu nowych kandydatur; być
może więc, że głosy rozstrzela się znowu. Boulan-
ger z Jersey zaważwał swoich przyjaciół politycz-
nych z Clignancourt do wstrzymania się od udziału
w akcie wyborczym. Milczenie będzie niemyim pro-
testem demokracji przeciw parlamentaryzmowi.

W niedzielę wybierano również w części departa-
mentów francuskich kolegja przedwyborcze, które

w d. 4-ym stycznia 1891-go zamianują nowych se-
natorów. Według ordynacji wyborczej dla senatu
z d. 9-go grudnia r. 1884-go co lat trzy ma usunąć się
jedna trzecia część senatorów na dziewięć lat wybie-
ralnych, a miejsce ich mają zająć nowi. Tym ra-
zem wybierają departamenty trzeciej serji, sięgając
alfabetycznie od Orne do Yonne. Oprócz tego od-
będą się równocześnie wybory uzupełniające do se-
natu w miejsce zmarłych w departamentach Nord,
Côtes du Nord i w Indjach francuskich. Kolegja wy-
borcze złożone są z deputowanych, tudzież radców
generalnych i okręgowych danego departamentu, a
wreszcie z delegatów gmin. Gminy, liczące dziesię-
ciu radców municypalnych wybierają jednego dele-
gata. Municypalność Paryża wybiera 30-u delega-
tów. W niedzielę odbyły się właśnie wybory tych
delegatów gminnych, którzy w kolegjum wyborczym
dla senatu w każdym departamencie stanowią więk-
szość, rozstrzygną przeto i tym razem o rezultacie
wyborów z d. 4-go stycznia 1891-go r.

Losy Parnella rozstrzygały się wczoraj. Niepodo-
bna bez przygnębienia patrzeć na paradoksalną nie-
wdzięczność, z jaką doktrynerstwo etyczne, zadale-
ko tym razem posunięte, zabiera się do obalenia
człowieka, który przez lat piętnaście z taką chwałą
wyobrażał w Irlandji sprawę narodową. Nie prze-
czymy, że wiarołomne związki Parnella z kapitano-
wą O'Shea, aczkolwiek tolerowane przez kapitana,
dopóki go przeciwnicy polityczni irlandzkiego pa-
trjoty nie popchnęli do głośnego protestu, były same
w sobie czynem godnym napiętnowania; wyższe
wszelako względy narodowe powinny były wywołać
w tym wyjątkowym wypadku praktyczny kompro-
mis pomiędzy zasadą czystości obyczajowej a dobrem
narodu.

Stało się inaczej: miłośćkę męża stanu postawiono
na równi obok irlandzkiego *home rule'a*. Parnell
prawdopodobnie będzie musiał uleść skombinowane-
mu szturmowi własnych towarzyszy pracy, owych
Davittów, Dillonów i O'Brienów; skompromitowane-
go istotnie skutkiem wykrycia pewnych tajemnic po-
litycznych Gladstone'a, a wreszcie czyhających na
krzywdę *home rule'a* torysów rządowych.

Stronnictwo zachowawcze w Rumunji dzieli się
na trzy frakcje: starokonserwatystów idących pod
wodzą sędziwego Łazarza Katardziu i rachliwego in-

tryganta Vernesku; konserwatystów *par excellence*,
których wyobrazicielem jest rząd dzisiejszy i młodo-
konserwatystów, czyli reformatorów na tle zachowaw-
wawczem, nazywających się junimistami, których
przewodzącą po za gabinetem jest Karp, a wyobrazici-
cielem w gabinecie do ostatniej chwili był Rosetti.
Podczas ostatnich wyborów gminnych z pierwszego
kolegium w Bukareszcie lista kandydatów rządo-
wych przeszła tylko dzięki poparciu starokonserwa-
tystów, ztąd zrodziła się pogłoska, że nastąpi zmia-
na gabinetu w duchu koalicji pomiędzy obiema
frakcjami. Ale prezes gabinetu, Mann, i dusza jego,
Lahovary, osądzili trafnie, że korzystniejszym bę-
dzie zachowanie i nadal sojuszu z potężną frakcją
liberalno-zachowawczych junimistów.

I oto pod hasłem tej zgody nastąpiło uzupełnienie
gabinetu. Rosetti, piastujący współcześnie teki
oświaty i sprawiedliwości, musiał ustąpić, ponieważ
ma wkrótce objąć urząd gubernatora banku. Spu-
soiznę jego odziedziczyli: Majoresku (oświatę) i Tri-
redafu (sprawiedliwość). Minister rolnictwa i dóbr
państwa Peucesku musiał ustąpić, ponieważ juni mi-
ści oddawna oskarżali go o pewne „niepoprawności”,
zaszle przy rozdziale ziemi pomiędzy włościan, do-
konanem wedle znanego projektu Carpa. Tekę
Peuceska objął dotychczasowy minister robót pu-
blicznych, Marghiloman, a tego znowu zastąpi czaso-
wo dzierzący już oświatę Majoresku.

W d. 29 ym z. m. otwarty został przez mikada
pierwszy parlament japoński.

Br. Z

Koch czy Nencki?

Spór w sprawie wynalazku prof. Nenckiego uwa-
żamy za otwarty. Celem sprawdzenia jego zasadno-
ści — znaczenia dotąd użytych argumentów nie
przesadzamy — przedsięwzięliśmy stosowne kroki,
z których rezultatami nie omieszkamy wkrótce czy-
telników zaznajomić.

Niemniej jednak, kierowani bezstronnością, chę-
tnie damy miejsce każdemu z lekarzy, którzy, jak
sz. dr. Dunio, w sprawie niniejszej głos zabierać ze-
chcą.

*

Triumfy berlińskiej terapii.

Jawna historia tajemnego środka.

I.

Jak piorun z pogodnego nieba — piorun orzezwia-
jący powietrze — spadła na szpalty dzienników wi-
adomość o wielkim wynalazku prof. Kocha: lekar-
stwo na suchoty znalezione, kilka milionów ludzi
ocalonych od niechybnej śmierci, mikroby zgnę-
bione, ludzkość odrodzona.

Wyobrażam sobie, jakiego dziwnego wrażenia mu-
siał doznać lasecznik gruźliczy, usłyszawszy tę no-
winę.

Mieć za sobą tyle wieków historii; przeżyć me-
dycynę kapitanów starożytnych, Hippokratesa, Ga-
lena, Paracelsa, Sydenhama i Broussais'go — i naraz
stracić grunt pod nogami?...

Tyle wieków władzy nad ludźmi — za sobą; a przed
sobą tylko śmierć, śmierć we własnych ptomainach,
dla siebie i dla całego potomstwa!...

To przykre.

Tak musiał myśleć lasecznik gruźliczy.

A tymczasem ludzkość radowała się.
Rzecznik jej, którego przyjaźnią się szczyć, wo-
łał w szlachetnym uniesieniu:

„Blücher, Ziethen, Scharnhorst, Gneisenau lub
Moltke piersią zaslaniali ojczyznę i sami najazdy
wodzili. Pod ich sprawą legły tysiące tysięcy i ocean

leż wylał się z ocz matek, żon, siostr i narzecz-
nych.”

„Za sprawa Kocha przestaną mrzeć miliony,
a miliony milionów ocz przestaną być źródłem po-
toków nieszczęścia...”

Co daj Boże. Amen.

Ale zanim to nastąpi, przejrzyjmy historję wiel-
kiego odkrycia.

Okres I-szy,

w którym, najpierw niektórzy lekarze, a następnie dziennika-
rze po zastrzyknięciu wiadomości o odkryciu doktora Kocha
dostają silnej gorączki.

Dnia 28 października rozesłano po całym świecie
z Berlina wiadomość tej treści:

„Problemata wyleczenia suchot rozwiązany. Odtąd
organizm ludzki będzie niedostępnym dla bacillusa
suchotniczego.”

Wstrzymując oddech — czekamy potwierdzenia.

30 paźdz. Prof. Leyden, przyjaciel dra Kocha, za-
pewnia, że „doświadczenia wzięły obrót tak nad-
zwyczajnie szczęśliwy, że odstąpiono nawet od za-
miaru założenia osobnej kliniki, gdyż każdy lekarz
będzie mógł z łatwością stosować metodę Kocha.”

12 listo. ada. Lekarz sztabowy, dr. Pfuhl, zięć dra
Kocha, ogłasza, że „problemata leczenia suchot i w o-
góle chorób zakaźnych stanowczo rozwiązany.”

12 listopada, Dr. Libbertz, współpracownik dra Ko-
chu opowiada o nadzwyczajnych skutkach przy le-
czeniu „wilka.” „Wilka będzie można leczyć w 5
dni.” — „Cena buteleczki 25 marek.”

13 listopada, Dr. Loevy, u którego dr. Koch robił
swoje doświadczenia, sprawdził świetny rezultat.
„Wielu zupełnie wyleczonych już opuściło zakład.

Dowodowy materiał dra Kocha obejmuje przeszło
sto wypadków. Nie ulega wątpliwości, że nowa me-
toda działa skutecznie, w bardzo rozwiniętym stanie
choroby.”

— Zgłoszenia adresować można także do dra Cor-
neta i dra Pfeiffra, członka cesarskiego urzędu le-
karskiego.”

14-ty listopada. Prof. Nothnagel: „Odkrycie dra
Kocha jest niewątpliwie największym odkryciem
współczesnej terapii; staje ono obok odkrycia Jen-
nera (szczepienia ospy) i metody antyseptycznej Li-
stera.”

— Prof. Koch, który za odkrycie bacillusa chole-
rycznego, otrzymał 100,000 m., ma dostać za obecne
200,000 marek.

14-ty listopada. Prof. Billroth: „Otworzyła się dla
wiedzy lekarskiej niesłychana perspektywa postępu.
Ptomain Kocha pozwoli płuca otwierać. Nauka
zwalczy niebawem raka.”

15-ty listopada. „We Frankfurcie nad Menem wy-
konano znów dwie skuteczne próby. Utwierdza się
przekonanie, że metoda dra Kocha da się zastoso-
wać do wszystkich chorób zakaźnych.”

— Drowie Brieger, Loevy, Dangel, Cornet i Ehr-
lich już przyjmują chorych.

16-ty listopada. Berliner klinische Wochenschrift.
„Wszystkie oczekiwania spełnione, pierwiej niż my-
ślano. Stoimy wobec najpomyślniejszego faktu
w dziedzinie nowoczesnej wiedzy lekarskiej.”

16-ty listopada. Prof. Ziemsen: „Jesteśmy pod
głębokim wrażeniem światodziejowego wypadku.
Każdy miłujący ludzkość czuje się szczęśliwym, że
dożył tej chwili.”

Szanowny panie redaktorze.

W imię bezstronności proszę o umieszczenie w piśmie pańskim następujących słów:

W ostatnich czasach podniesiono w pismach naszych spór, czy wynalazcą nowej metody leczenia gruźlicy jest prof. Koch, czy też rodak nasz prof. Nencki z Bernu.

Spór ten najzupełniej jest niewiasty i nie ma żadnej racji bytu.

Samemu prof. Nenckiemu, który ma aż nadto tytułu do sławy, nie przyszło nigdy zapewne do głowy ujmować zasługi w tym względzie sławnemu bakterjologowi berlińskiemu. Nie podobnego też nie znajdujemy w artykule prof. Nenckiego, który przypomina jedynie, iż w pracowni jego wykryto toksynę lasecznika gruźliczego, oraz że z ciałem tem rozpoczęto próby na zwierzętach i ludziach. O tem, aby limfa Kocha miała być identyczna z odkrytą w pracowni Nenckiego toksyną, niema żadnej wzmianki, jak również nie podano ani słowa, jakie skutki toksyna ta wywiera.

Jakie da wyniki rozbiór limfy Kocha, tego nie wiemy — nieprawdopodobnem jednakże jest, aby Koch używał jedynie toksyny prof. Nenckiego, bo w takim razie nie byłoby z tego tajemnicy, która uczonemu nie przystoi i która go tylko skompromitować mogła.

Gdyby nawet prof. Koch używał toksyny, o której mowa, to i tak genialna myśl zastosowania jej do celów leczniczych jemu wyłącznie się należy.

O doświadczeniach prof. Nenckiego dowiadujemy się dopiero teraz, badania zaś swoje Koch prowadził oddawna i wystąpił z niemi publicznie już na zasadzie dobrze obmyślonych i licznych doświadczeń.

Jeżeli spór, wszczęty przez *Kurjera Warsz.*, uważać muszę za niewiasty, to natomiast stanowisko, jakie w tej kwestji zajął *Kurjer Poranny* jest wprost oburzającym. Twierdzi on, że Brieger, b. asystent prof. Nenckiego, wykradł temu ostatniemu sekret i zawiódł go do Kocha. Jest to potworna potwarz, rzucana na zasłużonego uczonego. Brieger był wprawdzie asystentem prof. Nenckiego i w jego pracowni zdobył początki swej wiedzy, już jednak lat kilka, jeżeli się nie mylę, 10, opuścił Bern i osiadł w Berlinie, gdzie najpierw był asystentem Frerichsa, później został profesorem, a obecnie ma być mianowany dyrektorem państwowej kliniki dla badania chorób zakaźnych.

Jest to uczone, znany całemu światu, a nauka o chorobach zakaźnych dużo mu zawdzięcza; mianowicie też owe toksyny, o których dziś tak dużo mówią, znane są przeważnie dzięki bardzo mozolnym i sumiennym poszukiwaniom Briegera.

To też lekkomyślność, z jaką reporter *Kur. Por.* potwarz tę rzucił, a redakcja ją wydrukowała, przechodzi wszelkie pojęcie i musi wywołać jaknajgłębsze oburzenie.

Byłoby do życzenia, aby cała ta historia do uszu Kocha i Briegera nie doszła i nas wobec uczonego świata nie kompromitowała; gdyby wszakże inaczej być miało, niech ten protest z mej strony będzie choć słabym wynagrodzeniem za krzywdę, jaką lekkomyślnie dwóm zasłużonym uczonym wyrządzono.

Dr. Teodor Dunin.

17-ty listopada. W klinice prof. Bergmana przedstawiono wczoraj wszystkich metodą Kocha leczonych. Wszyscy są wyleczeni.

— Prof. Koch ma dostać milion marek dotacji.

Okres II-gi,

w którym niektórzy lekarze spostrzegają, iż mieli gorączkę.

18-ty list. Prof. Fraentzel, odzywając się z wielkiem uznaniem o pracach Kocha, ogłasza sprawozdanie z doświadczeń, rozpoczętych 22-go sierpnia (a więc trzymiesięcznych).

„Metoda Kocha ma bezwarunkowo wielkie znaczenie... dla diagnozy. Co zaś do zastosowań leczniczych, to dotychczas są pomyślne rezultaty tylko z dotkniętych wilkiem.”

— Chorych przybyło do Berlina tak wielu, że powstał projekt umieszczania ich w barakach za miastem. Dr. Cornet z asystentami opatruje (chyba obrabia?) dziennie 750 chorych.

Okres III-ci,

w którym najpierw chorzy, a następnie i niektórzy lekarze wracają do równowagi.

18-ty list. Prof. Stellwag (nie będący akcjonariuszem przedsiębiorstwa berlińskiej terapii) ostrzega przed wiarą we wszechmocność metody Kocha.

19-ty list. Dr. Srebrny: Prof. Bergmanu demonstrował wczoraj chorych na wilka, gruźlicę kości, stawów, gruczołów i krtań. U wszystkich widac poprawę, ale wyleczonego niema żadnego. Przeholowana dora może grozić niebezpieczeństwem, a nawet i zwykle używana może wywołać bardzo alarmujące objawy.”

Wcześniej i długo.

„Kto w 30-ym roku życia nie zdążył być ministrem, dyktantem, wodzem lub pełnym powołania lekarzem, ten nigdy nie będzie żadnym z nich.”

Twierdzenie to wygłosił Paweł Mantegazza w ostatniej pracy swojej, zatytułowanej „Hygiena głowy”, a ktoby w prawdziwość twierdzenia tego chciał wątpić, temu autor służy dowodami.

Béranger już w 16-ym roku życia był pisarzem; w tym samym wieku, w rodzinnej wiosce jego w hrabstwie szkockim Ayer głośno było nazwisko Burns; Calderon, autor przeszło 400 sztuk, zaczął je pisać jako 14-letni chłopiec; pierwszą komedię swoją gotową miał w „tece” Goldoni w 8-ym roku życia; powszechnie wiadomo, iż Owidjusz w dzieciństwie tworzyć zaczął; Pope w 16-tu latach ogłosił sielanki swoje, a w 23-im roku życia słynnym był Schiller „Zbojcami”; Sofokles, 27-letni młodzieniec, w r. 468-ym przed Chr. głośno odniósł zwycięstwo nad Eschylem; Goethe jako dziecko zapowiadał wiele. A oto szereg mężów stanu angielskich: w 27-ym roku lord Chatam był deputowanym i należał do najdzielniejszych mówców parlamentu, drugi jego syn, głośny Pitt, w 22-im roku życia otrzymał mandat deputowanego i wkrótce potem został ministrem; jeszcze wcześniej, bo w 20-ym roku, karierę parlamentarną rozpoczął Fox, zwany Demostenesem Anglii, w rok później otrzymał stopień lorda admirała, a następnie kanclerza skarbu; Canning w 22-im roku życia porwał parlament wymową swoją.

Ze kompozytorów i artystów wszelakiego autoramentu zaczęli wcześniej, wiadomo o tem każdemu.

Wolniej i później poczynają sobie wybitni w dziedzinie nauki, choć i tu spóźnienie owo w wielu razach pozornem bywa tylko, bo jakkolwiek ten i ów z pracami i rezultatami, wymagającymi długich studiów i przygotowań, wystąpił w wieku dojrzałym, to przecież za młodu już przyswoił sobie dawał zapowiedź i dzieckiem jeszcze zbierał rośliny, owady, minerały i t. p., męcząc na tysiączne sposoby materję i domagając się od niej zaspokojenia wczesnie rozbudzonej ciekawości.

Zresztą stwierdzono, iż w rozmaitych dziedzinach myśli maksimum energii twórczej w różnych przejawia się epokach.

I tak: we Francji i w Anglii talent dramatyczny rozwijać się zaczyna dopiero po 21-ym roku życia autorów; pomiędzy 25 a 30-ma latami występuje już z siłą; wzmagają się i utrzymuje na wyżynie do 50 i 55-go roku, od tej pory zaś opada.

Talent tragiczny rozwija się wcześniej, od komicznego, co łatwo daje się tłumaczyć związkiem, jaki istnieje między pierwszym a pełną zapalną i wybuchową pierśią młodego pisarza.

Co zaś do komedji, to najlepsze dzieła sceniczne francuzkie tworzyli autorowie ich pomiędzy 30-ym a 45-ym rokiem życia.

Wybitne talenty przytem nietylko zaczynają wcześniej, ale trwają długie lata.

Tycjan, jako 99-letni starzec, pędził z ręką nie wypuszczając; Hayez w podeszłym wieku namalował ów „płomienny pocałunek”, który po całym świecie roznieśli fotografie i olejodruki; Manzoni, zgrzybiały już, pracował, jak za młodu; Ciceron do śmierci, a zginął w 68-im roku

17-ty listopada. Dr. Groszlik: „W chorobach stawów dotychczas znacznego polepszenia nie otrzymało. Najwięcej udane są rezultaty, otrzymane u dotkniętych wilkiem. Wogóle jednak zupełnego wyleczenia ani u Bergmana, ani u Krausego dotychczas nie było. Trzy wypadki śmierci po zastrzyknięciu.”

— Prof. Koch ma otrzymać tytuł szlachecki, a na branie jego domu ma być przybita tablica pamiątkowa.

21-szy listopada. „Prof. Albert radzi rozważnie zapatrywać się na nową metodę i stosuje w dalszym ciągu metodę chirurgiczną.”

21-szy listopada. „Prof. Bergman, ogłosiwszy kilka wypadków wyleczenia, a właściwie polepszenia, zapowiada, że powraca do metody chirurgicznej.”

21-szy listopada. „Dr. Ullman, znany bakterjolog, twierdzi, że o zupełnem wyleczeniu dotychczas nie może być mowy. Widział on i badał wszystkich chorych, leczonych metodą Kocha: o żadnym nie można powiedzieć, żeby był zupełnie uzdrowiony.”

— Zarząd szpitala Charité otrzymał niewielką ilość limfy za 750 marek.

21-szy listopada. Wszyscy znakomitsi lekarze, nie-interesowani materialnie w kwestji odkrycia Kocha, a mianowicie: Fraentzel, Gerhard, Leyden, Stellwag, Bergman i Senator, zalecają wielką ostrożność, gdyż środek ten wcale nie jest obojętnym.

22-gi listopada. Dr. Brunner: „Do tej pory niema wcale przypadku wyleczenia, są tylko chorzy leczeni.”

*) Należy się wdzięczność naszym lekarzom, a mianowicie: Groszlikowi, Srebrnemu, Bujwidowi i Brunnerowi, którzy pierwsi podali trzeźwe sprawozdania.

życia, zachował pełnię władz umysłowych; Humboldt, wydając czwarty tom „Kosmosu”, liczył 90 lat.

Galileusz, Michał Anioł, Metastasio, Morgagni, Goethe, Buffon, Kant, Volta, wszyscy poza osiemdziesiątkę przeszli. Fontenelle dożył 100 lat. Kobiety, pracujące umysłowo, również żyją długo. We wszystkich krajach średni wiek uczonych przewyższa przeciętne lata mieszkańców. U 152-ch pisarzy francuzkich dosięgnął 69-ty lat.

Dr. Neufville z Frankfurtu zebrał daty, dotyczące wieku 6,157 osób zmarłych, a rozdzieliwszy je na 22 rodzaje zajęć, następującą ułożył tablicę.

	Średni wiek: lata, miesiące
Duchowni	66
Nauczyciele, ogrodnicy i rzeźnicy (?)	53
Kupecy	56
Prawnicy i finansisci	54
Lekarze	52
Piekarze	51
Stolarze	49
Szewcy	47
Kowale	46
Krawcy	45
Kamieniarze, zecerzy i litograf	40

Uczni i pisarze żyją wszyscy dłużej od poprzednich. Oto przeciętny wiek ludzi, pracujących umysłowo:

Matematycy	
Filozofowie	71.0
Teologowie	
Powiesiopisarze i wogóle autorowie	70.0
Historycy	
Filologowie	70.2
Archeologowie	
Uczni	
Prawnicy	
Politycy	
Mężowie stanu	68.18
Wodzowie	
Pracujący na stanowiskach publicznych	
Fizycy i chemicy	
Przyrodnicy	68.7
Anatomowie	
Fizjologowie	
Lekarze	
Malarze	
Rzeźbiarze	67.8
Architekci	
Muzycy	

Z pomiędzy 1,200 ludzi głośniejszych 290-ty dożył wyżej nad 80 lat.

Z tych:	
175-ty od 80 — 85 lat	
86-ty „ 85 — 90 „	
89-ty „ 90 — 95 „	
104-ty „ 95 — 100 „	
10-ty „ 100 — 120 „	

Wcześniej zatem zaczynają, a trwają długo przy swoim, ci panowie, pracujący głową.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— Według dzienników ruskich rada państwa otrzymała do rozpatrzenia nowe przepisy, dotyczące kontroli sanitarnej nad fabrykami i zakładami przemysłowymi. Według przepisów wszystkie fabryki, położone w promieniu osmiokilowym od miasta lub wogóle od miejscowości, w których znajdują się szpitale ogólne, winny mieć u siebie lazarety lub od-

24-ty listopada. Leczenie wilka w jednej z klinik berlińskich nie wydało pożądaných rezultatów. — Dr. Loewy żąda za każde zastrzyknięcie po 300 marek.

23-ci listopada. „Przed przybyciem cesarzowej do polikliniki Krausego, asystent dra Corneta, dr. Friedlander, zapowiada chorem uroczyste, ażeby na pytania cesarzowej odpowiadali krótko i jaknajpochlebniej dla nowej metody...”

— Dr. Cornet otrzymał order orła czerwonego.

25-go listopada. „Prof. Billroth (ten sam co przed 10-ty dniami zapowiadał nową epokę w medycynie) oświadczył dzisiaj, że całych lat badań i doświadczeń potrzeba, ażeby orzec stanowczo o wartości i zastosowalności limfy Kocha.”

— Zamierzone jest urządzenie triumfalnego pochodu z pochodniami na cześć dra Kocha (przez wdzięcznych... asystentów).

Jest nadzieja, że owe, z góry zapowiadane owoce nie skończą się, dopóki nie zostanie podpisana dotacja miliona marek.

Okres IV-ty

w których doświadczeniach naukowych dopiero się zaczęły (w których, w których, nawiasem mówiąc, stosowanie tajemnych środków jest wzbronione).

II.

Co sam Koch obiecywał, a czego dotrzymał. Odrzucając wszelką przesadę najznakomitszych lekarzy (którzy nie wykazali w tej sprawie wielkich zdolności obserwacyjnych), zapytujemy, co sam Koch, człowiek rozważny i mający dużo do wygrania lub do stracenia, obiecywał, a czego dotrzymał?

dzielne pokoje dla chorych w połączeniu z apteką, felczerem i stałym lekarzem. Kontrola sanitarna nad personelem fabrycznym powierzona będzie lekarzowi powiatowemu, który będzie obowiązany zwiedzać nie tylko szpitale fabryczne, ale i mieszkania robotników, oraz gmachy fabryczne, położone w okręgu jego kontroli.

= Dzienniki petersburskie donoszą, iż w ministerjum dóbr państwa złożono projekt wybrania komitetu z łona właścicieli plantacji tytoniowych, któryby miał pieczę nad interesami hodowli tytoniu w guberniach południowych.

= Ministerjum oświaty wydało rozporządzenie, na mocy którego zabroniono, aby nauczyciele dedykowali swe dzieła bezpośrednim zwierzchnikom.

= Zarząd kolei południowo-zachodnich opracowuje, jak donoszą dzienniki petersburskie, projekt kolei pomiędzy Kijowem a Petersburgiem.

= Dzienniki petersburskie donoszą, iż mający się odbyć w d. 8-ym grudnia XXXII-gi zjazd przedstawicieli kolei liczy w programie swych zajęć 153 kwestje do rozstrzygnięcia.

= Według informacji gazety *Nowosti*, w ciągu bieżącej zimy ma być zgromadzony ostatecznie materiał, dotyczący kwestji prekluzyjnego wieku dla wojskowych. Opracowaniem materiału zajmie się specjalna komisja.

= *Swiet* dowiaduje się, iż kwestja wprowadzenia instytucji hipotecznych w Cesarstwie zbliża się do rozstrzygnięcia.

= Przed dwadzieścia laty, gdy rozpoczęła się na wielką skalę budowa kolei w Cesarstwie, inżynierom, należącym do ministerjum komunikacji, dozwolono przyjmować obowiązki i pobierać za nie dozwolone wynagrodzenie w przedsiębiorstwach prywatnych kolejowych, przy zachowaniu praw emerytalnych w ministerjum i udzielaniu odznaczeń i stopni urzędowych. Obecnie ministerjum komunikacji wystąpiło do komitetu ministrów z zapytaniem, czy należy udzielać przywileje służby rządowej inżynierom, będącym w służbie przedsiębiorstw kolejowych prywatnych, pobierających tam wynagrodzenie i należących do podziału zysków. Stosowna decyzja w tych dniach ma nastąpić.

= Niezadawalniający stan 14-tu istniejących w Warszawie kantorów, pośredniczących w najmie służby i nieustanne niesnaski pomiędzy służbą a pracodawcami, skłoniły, jak pisze *Warsz. dziennik*, p. o. oberpolicmajstra m. Warszawy, fligel-adjutanta pułkownika Klejgelsa, do przedsięwzięcia środków, zmierzających do uregulowania kwestji wynajmu służby. Opracowane już nowe przepisy zyskały zatwierdzenie JE. Głównego Naczelnika kraju i, jak słyszeliśmy, będą wprowadzone w wykonanie jeszcze przed końcem r. b. Istota nowego porządku najmu służby polega na tem, że przy kontroli służących, istniejącej pod zwierzchnictwem policji, otwarty będzie specjalny oddział rekomendacji pracodawcom dobrej służby. Biuro kontroli będzie przyjmowało adresy tylko od takiej, szukającej miejsca służby, która będzie posiadała książeczki z dobrymi świadectwami. W wypadkach wątpliwych kontrola będzie sprawdzała rzeczywistość świadectwa. Jednocześnie wszyscy służący w Warszawie otrzymają

Pomijam znaczenie diagnostyczne jego środka, jako obojętne dla szerszej publiczności, i przystępuję wprost do kwestji terapii suchot płucnych.

W artykule swoim, ogłoszonym w *Deutsche Medicinische Wochenschrift* d. 16 go listopada, Koch zapewniał, że początkowy okres suchot leczy radykalnie w ciągu 4—6 tygodni.

„Wszyscy chorzy, leczeni w początkowym okresie suchot, mówi on, zostali w ciągu 4—6 tygodni od wszelkich objawów choroby uwolnieni, tak, iż ich za wyleczonych uważać ich było można.”

Zatem możnaby przyjąć, iż „naczynające się suchoty zapomocą danego środka z pewnością wyleczyć się dadzą”. *Deutsche Med. Woch.* z d. 13-go listopada, str. 1032.

Koch obiecywał coś i odnośnie do cięższych form, nawet przy dość rozwiniętych kawernach, ale to możemy mu darować.

Mam przed sobą sprawozdania kliniczne, ze szczegółowym opisem każdego chorego, dokonany przez przyjaciół Kocha. Odnośnie do gruźlicy płucnej obserwacje robione były przez drów: Fraentzla i Runkwiza. Obejmują one 12 wypadków, podzielonych na 2 grupy: 4 wypadki cięższe i 8 lżejszych.

Z cięższych chorych wszyscy pomarli.

U lżejszych jest mniejsze lub większe polepszenie, ale żaden nie wyszedł wyleczony.

Ażeby mnie nie posądzono o przesadę, przytoczę wypadek najlżejszy i najdłużej leczony

nowe książeczki służbowe, w których szczegółowo wskazane będą prawa i obowiązki pracodawców i służby.

= Do wczorajszej superrewizji popisowych z cyrkulu wolskiego, posiadających prolongaty z lat zeszyłych, powołano ogółem osób 68 (chrześcijan 36-ciu i żydów 32-ch). Również wczoraj powołano dla dokonania oględzin lekarskich 62-ch popisowych (chrześcijan 30-tu i żydów 32-ch) z cyrkulów wolskiego i jerozolimskiego, posiadających nra od 1 do 100. Z ogólnej liczby 130-tu powołanych wzięto do wojska 25-ciu (chrześcijan 12-tu i żydów 13-tu), odroczenie do roku przyszłego udzielono 50-ciu (chrześcijan 21 i żydów 29-ju), do pospolitego ruszenia zaliczono 35-ciu (chrześcijan 23-ch i żydów 12-tu), do szpitala odesłano 6-ciu (chrześcijan 1 i żydów 5-ciu), za zupełnie niezdolnych uznano 5-ciu (chrześcijan 4-ch i żydów 1), nie stawiło się zaś 9-ciu (chrześcijan 5-ciu i żydów 4-ch).

= W czasie tegorocznego poboru, z rozporządzenia władz wyższych z powiatów, w których brakować będzie żądanej liczby rekrutów izraelitów, zdanych do służby wojskowej w konnicy i artylerji fortecznej, dla uzupełnienia kompletu brani będą do wojska izraelici, posiadający w rękach takie rzemiosła, które pozwalają, przy niezdadności ich do służby frontowej w konnicy lub artylerji, zajmować im w tych wojskach stanowiska niefrontowe, byle żądana liczba rekrutów była pokryta.

= W *Gazecie policyjnej* zamieszczono, co następuje: „Polecam pp. komisarzom oznajmić felczerom: Konowi, Lachowskiemu, Sawickiemu, Szenczewskiemu i Sadokierskiemu, iż pierwsi trzej za samowolne wbrew § 98 ust. stowarzyszenia felczerów w Królestwie Polskim z r. 1842 go, ustąpienie pozwoleń innym osobom, dwaj ostatni za utrzymywanie zakładów felcerskich bez pozwoleń, pozbawieni zostają prawa na otwarcie w Warszawie podobnego rodzaju zakładów, przyczem pp. komisarze odebrane pozwolenia przesyłają do urzędu lekarskiego.”

= Zarządzający ogólnym zjazdem przedstawicieli kolei w Królestwie i Cesarstwie zwrócił się do zarządów wszystkich kolei z żądaniem nadesłania za trzy ubiegłe lata wiadomości: jakie materiały i od kogo zakupywane były za granicą, co skłoniło zarządy do tego kupna i ile wynosiły opłaty celne i komorowe. Dane te posłużyć mają do kwestji projektu obniżenia cel przywozu węgla.

= Zarząd kolei konnych w Warszawie, korzystając z lekkiej dotychczas zimy, w widokach oszczędnościowych, nie przywrócił dotychczas posiadanych zwrotniczych. Jak wiadomo, miejsc takich jest 16, a ponieważ zwrotniczkowie pracują za wynagrodzeniem dziennem 50 kop., więc miesięcznie oszczędność wynosi 240 rs. Tymczasem zaś funkcje zwrotniczych pełnią, jak w lecie, konduktorzy.

= Zarząd kolei wiedeńskiej podniósł projekt zaprowadzania w wagonach osobowych oświetlenia elektrycznego.

= Na zasadzie § 326 kod. karn. wyrokiem sądu okręgowego skazane zostały na pozbawienie wszystkich praw stanu i wieczne wygnanie z granic państwa następujące osoby, samowolnie przebywające za granicą: Paweł Kucharski lat 39, Aleksy Sku-

„W., szewc, 26 lat, wysoki, dość miernie odżywiany, z rodziny zdrowej. Kaszle od 14-tu tygodni, czuje ból w boku i duszność. Lekkie stopienie odgłosu wypukowego w prawem płucu do drugiego żebra, cokolwiek rżenia. Płwociny obfite. Liczba laseczników znaczna; lewe płuco zdrowe.”

Po 8-tygodniowej kuracji:

Odgłos trochę stopiony na prawo. U szczytu trochę rżenia przy wdychaniu, cokolwiek lżejsze rżenia podczas ataków kaszlu. Stan ogólny dobry. Chory kaszle tylko rano. Wyplawa codziennie 10 ctm. kub.; płwocina po większej części przezroczysta. Laseczniki gruźlicze nie pokazują się od kilku dni. Poty nocne bardzo rzadkie. Na wadze przybyło mu 5 funtów.”

Ów chory, jako będący niewątpliwie w początkowym okresie suchot, miał być „z całą pewnością” w ciągu 4—6 tygodni „uwolniony od wszelkich objawów choroby.”

Czy przy dzisiejszym stanie terapii suchot w początkowych okresach, nie było takich polepszeń, a nawet prawdziwych wyleczeń?

Kur. codz., który zadał powyższe pytanie jednemu z wybitnych naszych lekarzy chorób piersiowych, otrzymał następującą odpowiedź:

— „Bywają i stosunkowo dosyć częste.”

(D. n.)

Juljan Ochowicz.

czyński 34, Feliks Aleksander Witkowski 32, Wilhelm Ludwik Hausman 32, Antoni Okwieciński 30, Franciszek Ocieszański 38, Walenty Cesarski 38, Wojciech Pyszowski 61, Józef Wejss 32 i Grzegorz Olejniczak lat 35. Osoby te, po uprawomocnieniu się wyroku, w razie powrotu do kraju, będą zesłane na osiedlenie w Syberji.

= Dowiadujemy się, iż na stacji Brześć kolei terepolskiej ma być w r. p. wybudowanym nowy dom familijny z odpowiednimi zabudowaniami gospodarczymi. Koszt robót wynosić będzie około 12,000 rs.

= Do grona członków honorowych przytułku dla rekonwalescentów wychodzących ze szpitali zapisali się: pp. H. Brunn, M. Brauman, S. Diksztejn, H. Herbst, J. Hordliczko, B. Hellin, S. Jung, S. Kropiwnicki, W. Mitermilch, K. Machlejd, K. Natansohn, M. Poznański, S. Prywes, J. Rotberg, bracia Pfeiffer, K. Strasburgier, S. Szlenkier, M. Taubenchert i H. Welt.

= Z decyzji ministerjum komunikacji, dyrektor rządowy kolei nadwiślańskiej, inżynier Tomaszewski, dodatkowo mianowany został czasowym dyrektorem ze strony rządu przy kolei orłowsko-witebskiej.

= W dniu wczorajszym zmarł podpułkownik Limbert, b. pomocnik komisarza cyrkulowego.

= Wyjechali: Aleksander hr. Berg do Sielce, szambelani: ks. Gedroyc i Albertow do Moskwy, hr. Bobryński do Petersburga; przyjechali: ochmistrz Najwyższego Dworu ks. Maciej Radziwiłł z Zegrza i naczelnik warszawskiego pocztamtu r. st. Mikołaj Szumski z Petersburga.

= Prezes kolei dąbrowskiej i łódzkiej p. Jan Bloch w niedzielę jeszcze, tj. d. 30-go listopada, wyjechał do Petersburga.

= W dniu 28-ym z m. ks. proboszcz Przedpełski pobłogosławił w kościele farnym w Płocku związek małżeński pomiędzy hr. Witoldem Łódzia Bnin-Bnińskim, majorem wojsk pruskich, a panią Bronisławą Leszczyc Sumińską, wdową po publicyście, ś. p. Zygmuncie Sumińskim.

= Z teatru i muzyki.

* Popularna operetka Millöckera „Biedny Jonatan” (z Zimajerową) daną będzie jutro w teatrze Letnim w Saskim ogrodzie.

Z tego powodu w teatrze Małym przedstawienia jutro nie będzie.

* Teatr Rozmaitości daje jutro po raz dziewiąty „Paryżanina” Gondineta.

* Wyborna komedia Stanisława Bogusławskiego p. t. „Opieka wojskowa” wskrzeszoną być ma na deskach teatru Rozmaitości.

Obsada w znacznej części będzie nową.

* Dwie niewykonywane u nas dotąd uwertury wchodzi w program piątkowego koncertu symfonicznego, mianowicie „Meeresstille und glückliche Fahrt” Mendelsohna i „Im Frühling” Goldmarka.

Z numerów orkiestrowych program zapowiada nadto „symfonję” (B-dur) Schumana.

W koncercie tym, jak wiadomo, uczestniczy Barcewicz.

* Panna Sznazanka z d. 1 b. m. przestaje należeć do składu teatrów warszawskich.

* Wczorajszego wieczoru znajdowało się na przedstawieniach osób w teatrach. Rozmaitości 439, Małym 342, w Letnim widownia nie było, w resursie obywatelskiej na koncercie p. Józefy Szlezigerówny 408.

= Z resursy obywatelskiej.

Komitet resursy obywatelskiej na ostatniem zebraniu uchwalił ożywić ruch towarzyski w instytucji dość ospalej.

Za inicjatywę gospodarza, p. E. Makowskiego, odbędzie się w d. 17-ym grudnia raut z udziałem pierwszorzędnych sił artystycznych: muzycznych, wokalnych i deklamacyjnych.

Po raucie urządzona będzie kolacja składkowa.

Na karnawał przyszłoroczny, dość krótki, zapowiedziano dwie zabawy tańcujące, a mianowicie na 15-ty i 31-y stycznia.

Nadto, poczynając od przyszłego poniedziałku, urządzane będą stałe pogadanki tygodniowe co poniedziałek wieczorem.

Pogadanki będą przy wspólnej kolacji po rs. 1 kop. 20 od osoby, na co w przeddzień należy się zapisać u intendenta resursy.

= Zwycięzca konkursowy.

Paryżki skład towarów „Au printemps” corocznie w październiku ogłasza „wielki” międzynarodowy konkurs na wynalezienie nowej a dowcipnej zabawki.

W roku bieżącym trzecią nagrodę, wynoszącą 500 fr., udało się uzyskać warszawianinowi.

Tym szczęśliwym jest maszynista kolei południo-

wo-zachodnich, p. Ludomir Szeligowski, którego automatyczny gołąb pocztowy bardzo się sędziom konkursowym podobał.

Według sprawozdania nadesłanego wynalazcy, o nagrody ubiegało się 1,400 osób.

— Maskarada na lodzie.

Komitet zabaw Towarzystwa cyklistów układa program pierwszej maskarady na lodzie, która odbędzie się w połowie b. m.

Zabawa ma być wielce urozmaiconą.

— Zapomniane obrazy.

Pierwotny właściciel przedsiębiorstwa żegluga parowej na Wiśle, hr. Z., będąc szerszym protektorem malarstwa, od kilku naszych artystów nabył obrazy, które ozdobił wnętrza izb pasażerskich na statkach.

Z biegiem czasu obrazy znikły pod pokładem kurzu i pokostu, którym malowano kajuty i wreszcie poszły w zapomnienie.

Wszystkie statki w chwili przejścia żegluga w inne ręce sprzedano przez licytację i tylko „Płock” pozostał własnością nowego nabywcy, p. F.

Obecnie główny kierownik przedsiębiorstwa, syn pana F., dowiedziawszy się o obrazach, pilnie obejrzał kajuty „Płocka”, i znalazł szesznaste dość dobrze zachowanych malowideł Szermentowskiego, F. Kostrzewskiego, Lipińskiego i innych.

W celu skompletowania płócien, posiadających przeważnie większą wartość, p. F. rozpiął listy do obecnych właścicieli statków w Rosji z prośbą o odprzedanie obrazów.

Odnawianiem obrazów, znalezionych na „Płocku”, zajęli się znani malarze specjaliści.

— W Warszawie czy w Berlinie?

Takie zapytanie stawia w liście nadesłanym jeden z kupców tutejszych, dołączając bilet ajenta handlowego, w Warszawie mieszkającego.

Ajenta ów rozsyła do kupców tutejszych bilety, brzmiące: „M. G. Galanterie-Leder-Waaren Fabrik, Nalecki Nr. X., Wokn. Nr. Y.”

Kiedy ów G. tak się lubuje w języku niemieckim, byłoby rzeczą właściwą, aby przeniósł swą ajenturę do Berlina...

— Emigranci.

Owregdaj wieczorem pociągami od Aleksandrowa nr. 10 przywieziono kilkanaście rodzin wychodźców, cofniętych z drogi.

Zapał do wychodźstwa poniekąd się zmniejszył, chociaż nie ustał zupełnie.

Mieszczanie z Dąbia i Koła zebrali między sobą składkę, wynoszącą poważną sumę, bo 1,200 rs. i zgłosili się do adwokata w Kole zamieszkałego, p. Prodzowskiego, z oryginalną propozycją.

Nie będąc stanowczo upewnieni, czy w Brazylii jest źle czy też dobrze, pragnęli, aby adwokat udał się, za ich pieniądze na samo miejsce i powróciwszy zdał im istotną relację.

P. P. oświadczył delegatom mieszczan, iż jechać nie może, lecz zarazem zaczął im przedstawiać całą niendoręczność wychodźstwa i nędzę tych, którzy dał się obalamucić.

Mieszczanie wszystkich uwag spokojnie wysłuchali, lecz przekonania nie zmienili.

Za owe 1,200 rub. podjął się pojechać niejaki Michał Oliński i niebawem za legalnym paszportem w podróż się wybiera.

— Zuchwała kradzież.

Nocy dzisiejszej, w pobliżu rogatki mokotowskiej, do ekwipażu p. Stanisława Malczewskiego wskoczył jakiś drab i z błyskawiczną szybkością uniósł torbę podróżną.

Pomimo natychmiastowej pogoni, łotr umknął bezkarnie.

W torbie znajdowały się różne przedmioty wartości paruset rubli.

— Rozbiegany koń.

Wczorajszego wieczoru na ul. Brackiej rozbiegał się koń, zaprzęgnięty do dorożki nr. 1439.

Rozbiegany koń w szalonym pędzie skręcił w ul. Widok.

Stangret Czajkowski, nie mogąc utrzymać konia przy skręcie, spadł z kozła.

Podniesiono Czajkowskiego z bolesnymi obrażeniami na całym ciele, a rozbieganego konia z rozbitym dorożką zatrzymał policyjant Iskorostński.

— Krwawe zajścia.

Pod nr. 32-im przy ul. Czerniakowskiej Florjan Kotowski, bednarz, z synem Leonem pokłócili się z Robertem Sobocińskim, mieszkającym wsi Szelce.

Kłótnia zamieniła się w bójkę i Sobociński, pomimo rozpaczy obrony, uległ przeważającej sile.

Został on nader ciężko zraniony w głowę.

Za rogatkami petersburskimi Wincentyna Szczepińska i Michałina Tobolakowa pobili się z powodu, iż pierwsza z nich posadzała T. o bałamucenie jej męża.

Zapalczywa małżonka pokaleczyła twarz Tobolakowej ostrym narzędziem i podbiła jej lewe oko, które jest zagrożone.

— Napad w szynku.

Wczorajszego wieczoru pod nr. 44-ym przy ul. Nowolipki do utrzymującego szynk piwny Sławy Hempla przyszedł Sławomir Wasereng, znany awanturnik, domagając się pieniędzy.

Hempel stanowczo odmówił i polecił Waserengowi zakładać się.

Awanturnik nie usłuchał, lecz, wydobywszy tępe narzędzie, zawołał:

— Rozbiję ci łeb, jeżeli mi nie dasz.

Zanim ktoś z domowników pośpieszył wezwać policję, Wasereng wymierzył silny cios w głowę Hempla.

Szynkarz upadł, zalewając się krwią.

Wasereng w dalszym ciągu zadawał ciosy i gdyby nie zdłoga go oderwać, Hempel mógł ponieść śmierć na miejscu.

Ciężko rannego, po udzieleniu pomocy, odwieziono do szpitala starozakonnych.

Waserenga aresztowano.

— Pożary.

Nocy dzisiejszej, około godz. 8-iej, pod nr. 7-ym przy ul. Esplanadowej w fabryce ram Zwajera, wybuchł pożar.

Ogień wszczął się z niewiadomej przyczyny w suterenach, zajętych na suszarnię.

Oddział nalewkowski, przybywszy dość wcześnie na miejsce, pożar niebawem ugasił.

Część towaru uległa opaleniu lub złamaniu, w budynku zaś niema żadnych uszkodzeń.

Straty wynoszą paręset rubli.

Dziś, około godz. 9-iej rano, pod nr. 64-ym przy ul. Leszno, w fabryce lamp Eilsteina, z niewiadomej przyczyny zapaliła się podłoga.

Topornicy z 4-go oddziału, po wyrabaniu części podłogi i sufitu, ogień stłumili.

Straty są nieznaczne.

Zapis Klopmana.

(Sprawozdanie wykonawcy.)

Edward bar. de Klopman w ostatniej swej woli przeznaczył sumę rs. 450 rocznie na cele „pomocy naukowej” dla niezamożnych uczniów średnich i niższych zakładów naukowych.

Wybór kandydatów, posiadających odpowiednie do zapomogi kwalifikacje (określone bliżej testamentem) oraz rozdział powyższej sumy pomiędzy nimi, pozostawiony został do uznania podpisanego wykonawcy testamentu.

Obecnie zwyczajem lat ubiegłych (patrz *Echo* z d. 26-go lipca 1883-go r. nr. 165-ty, *Kurj. warsz.* z d. 19-go sierpnia nr. 212-ty, *Kurj. codz.* z d. 9-go grudnia 1885-go r. nr. 340, *Kurj. warsz.* z d. 6-go grudnia 1885-go r. nr. 337-my) wykonawca podaje do powszechnej wiadomości wykaz zapomóg na zasadzie powyższego zapisu, pod imieniem „pomocy naukowej” udzielonych, a to za czas od d. 1-go stycznia 1886-go r. do d. 1-go stycznia 1891-go r.

W ciągu pięciolecia podlegało rozdziałowi rs. 2,250 z tego udzielono:

	Rs.	kop.
1) J. C. Wróbl.	712	50
2) Tenże dla St. Cz.	270	—
3) Tenże dla Rad.	243	—
4) A. Pac.	270	—
5) J. Pac.	100	—
6) A. Pac.	15	—
7) K. C.	210	—
8) J. Wit.	120	—
9) S. Dro.	209	50
10) Kuk.	44	—
11) Szk. Ew. Zak.	118	25
12) J. N.	197	25
13) St. Cz.	78	—
14) W. Prz.	15	—

Ogółem rs. 2602 k. 50

Czyli rs. 352 kop. 50 więcej, aniżeli zapis wynosił.

Dowody na powyższej wymienione i udzielone pomoce naukowe znajdują się do przejrzenia w redakcji *Kurj. warsz.*

Ludwik Ręczerski.

Warszawa, d. 28 listopada 1890 r.

NOTATNIK TERMINOWY.

— W dniu jutrzejszym, z powodu święta prawosławnego, czynności komisji poborowej będą zawieszone. Pojutrze, t. j. d. 4-go b. m., o godz. 8-iej zrana, przed urzędem rekrutkim w b. barakach rekrutkich na Pradze stawić się mają z trzeciego rewiru powołania, składającego się z cyrkulów: wolskiego i jerozolimskiego, do superrewizji ci popisu, którzy d. 28-go listopada losowali i wyciągnęli nr. od 351-go do 600-go włącznie.

— D. 4-go b. m., o godz. 12-iej w południe, w kancelarii warszawskiego zarządu dóbr państwowych w Warszawie, odbędzie się licytacja na sprzedaż z leśnictwa krzepickiego, w gubernji piotrkowskiej, 22,115 sztuk drzewa, ocenionego na rs. 82,997.

— D. 4-go b. m., w rządzie gubernjalnym suwalskim, odbędzie się licytacja na dostawę w r. p. żywności dla aresztantów, utrzymywanych w więzieniu śledczym suwalskim; wadium należy złożyć w wysokości 250 rs.

— D. 4-go b. m., w magistracie m. Lublina, odbędzie się licytacja na dostawę furaz dla 16-tu koni straży ogniowej lubelskiej w ciągu jednego roku, od d. 13-go stycznia r. p., od rs. 1,846 kop. 90.

— D. 4-go b. m., o godz. 8-iej wieczorem, w lokalu Towarzystwa ogrodniczego, odbędzie się pierwsza w tegorocznym sezonie pogadanka Edmunda Jankowskiego z zakresu ogrodnictwa.

— D. 4-go b. m., w kancelarii komisji wojskowej budowy koszar w m. Białymstoku, gubernji grodzieńskiej, odbędzie się licytacja na dostawę w ciągu r. p. wapna na sumę około 23,452 rs. i cegieł na sumę około 72,000 rs.; wadium należy złożyć w wysokości 20% zadeklarowanej wartości dostawy.

— D. 4-go b. m., w kancelarii szpitala św. Ducha w m. Rawie, odbędzie się licytacja na dostawę dla wymienionego

szpitala w ciągu r. p. zapasów żywności i innych przedmiotów, oraz lekarstw na sumę ogólną 3,120 rs. 71 kop.

— D. 4-go b. m. i dni następnych, na komorze celnej grąjowskiej, odbywać się będzie licytacja różnych skonfiskowanych towarów, ocenionych na rs. 5,171, w czem herbaty około 30-tu pudów.

ZE ŚWIATA.

× Z Krakowa donosi nasz korespondent pod dniem 1-ym b. m.: „Dr. Adam Asnyk powrócił tu ze wsi jako rekonwalescent i przepędzi zimę w Krakowie. — Występy Modrzejewskiej rozpoczynają się we czwartek „Marją Stuart” Szylera. Znakomita artystka po ukończeniu występów przepędzi święta wśród swojej zamieszkałej tu rodziny, a w styczniu wyjechać ma do Pragi, a następnie Berlina. — Dzienniki donoszą, iż dr. Julian Ochowicz wygłosi tu trzy odczyty o hypnotycznym poddawaniu myśli. — Towarzystwo muzyczne wybrało prezesem, w miejsce dra Słachetkowskiego, profesora uniwersytetu dra Kasparka, a jego zastępcą, w miejsce Zygmunta hr. Cieszkowskiego, kupca Henryka Schwarca. Towarzystwo liczy ogółem 402 członków. Dyrektorem artystycznym jest p. Wiktor Barabas. Obrót kasowy w ciągu roku wynosił 9,207 złr. Istniejące przy Towarzystwie konserwatorium muzyczne, którego dyrektorem jest Władysław Żeleński, liczyło ogółem uczniów 291. Liczba godzin nauki doszła do 4,344. Wogóle rozwój konserwatorium jest pomyślny. — Dotąd nie ustają objawy zadowolenia członków miejscowej partii postępowej z powodu wyboru dra Augusta Sokołowskiego na posła do rady państwa. Rękodzielnicy, profesorowie, Koło literacko-artystyczne, odłam publicystów, wszyscy osobno podejmują nowego posła bankietami. Tęgo rodzaju zadowolenia dawno nie objawiano w Krakowie.

× Z Poznania piszą do nas: „P. Michał Sczaniecki z Nawry, b. poseł do sejmiku pruskiego i parlamentu niemieckiego, i małżonka jego, Bogusława z Kruszyńskich, obchodzili w d. 21-ym b. m. uroczystość srebrnego wesela. — W Nankle przejechał w d. 21-ym b. m. pociąg jednego z emigrantów brazylijskich, który na miejscu ducha wyzionął. Nieszczęśliwy pochodził z Królestwa. — W piątek rano zaważyło się we Wronkach przy budowie więzienia centralnego trzypiętrowe rusztowanie; dwóch robotników zostało na miejscu zabitych, a 24-ch jest ciężko rannych. Z Poznania powołano telegramem kilku lekarzy do pomocy w opatrzeniu okaleczonych. — Podejrzany o zamordowanie w Paryżu generała Seliwerstowa Padlewski znany jest policyjnie poznańskiej i sądowi tutejszemu. W roku 1882-im aresztowano go tu przy rozszerzaniu pism socjalistycznych; nazwał się on wówczas Wiktoorem Dyskiem. W lipcu r. 1883-go skazała go tutejsza izba karna za owo rozszerzanie pism podburzających, opór przeciwko władzy, występki przeciwko prawu socjalistycznemu i t. d. na dwa lata i sześć miesięcy więzienia, oraz na trzy miesiące aresztu. Po odsiedzeniu tej kary odstawiono go do granicy, ale tak, jak kolega jego Mendelsohn, zdołał się Padlewski przedostać do Szwajcarii.

× Wilhelm III-ci jako sportsman. Zmarły król holenderski Wilhelm III-ci najstarszym był członkiem angielskiego Jockey-clubu; należał do niego jeszcze jako książę Oranji od r. 1844-go, zaś od r. 1866-go był członkiem klubu honorowym. Turfem angielskim król interesował się zawsze żywo i ustanowił nawet w r. 1883-im nagrodę „orańską” za bieg na przestrzeni 4,800 metrów. Na torze żokeje króla używali kurtek szkarłatnych z czerwonymi czapkami i złotymi chwastami. Pomimo starań w tym kierunku, nie udało się królowi rozwinąć sportu wyścigowego w Holandji.

× Kandydatura Freycineta do krzesła w Akademji francuskiej w prasie paryskiej nie zyskała przychylnego przyjęcia. Zarzucają mu brak kwalifikacji, zwłaszcza w porównaniu z innymi kandydatami, i niedelikatne korzystanie ze stanowiska swego, jako ministra wojny, które łatwo wpłynąć może na bezstronność głosów wyborczych. Jeden z kandydatów dawniejszych, Piotr Loti, jako kapitan marynarki, a więc wojskowy, z ironiczną uwagą, iż z ministrem wojny rywalizować mu nie wypada, wykreślił się z listy kandydatów. Cofnięcie się Loti'ego wywołało wrzawę, którą wzmogło jeszcze dowcipne odezwanie się Renana. Zapytany, czy zamierza oddać głos swój Freycinetowi, odparł zgrzytliwie: „Nie dałbym go ministrowi wojny, w takim chyba tylko razie, gdyby sam prezydent Carnot kandydaturę swoją postawił.”

× Skutki interview. Głośny interview dziennika *Matin* z przysięgłymi, wyznaczonymi do sądenia Eyrauda i Gabrijeli Bompard, skutkiem którego odroczyć musiano termin sprawy, niewesoło zakończył się dla redaktora wymienionego pisma, Jana Moro. Sąd zawyrokował, że stawianie pytań przysięgłym, dotyczących ich charakteru sędziowskiego, jest rodzajem ubliżenia dla ich godności, skutkiem czego wezwał redaktora *Matin* przed kratki sądu poprawczego. Jako świadków postawiono przysięgłych: Desmaret's'a, adwokata, który wcale niegrzecznie obszedł się z interviewerem, Soleau i Baillona, krawca, którzy odmówili mu odpowiedzi, i gadatliwego aptekarza Viger'a, który całym traktatem o hypnotyzmie opiekał swoje opinie. Po wniesieniu oskarżenia i przeprowadzeniu obro-

ny, Moro uznany został za winnego obrazy godności przysięgłych i skazany na miesiąc więzienia.

× **Autentyczne.** Ciekawy wyjątek z raportu urzędowego, przesłanego telegrafem przez jednego z oficerów marynarki angielskiej w sprawie rozbicia się okrętu „Serpent” podaje *Figaro*. Wyjątek ten brzmi: „Trzy osoby zostały przy życiu. Dwie z nich lekko ranne i mają się dobrze, trzecia zmarła.”

× **Epilog kryzysu finansowego.** Lord Revelstocke, głowa domu Baringa, sprzedaje posiadłości swoje: dom w Londynie, stajnie i zbiory.

× **Nowy order.** Na propozycję biskupa z Grenobli, ks. Fava i kilku innych wysokopokłonnych osób, Ojciec św. uformował nową odznakę orderową, przeznaczoną dla zasłużonych osobie Papieża i kościołowi. Order „Śług św. Piotra” obejmować będzie trzy klasy, zwyczajnego krzyża kawalerskiego, krzyża komandorskiego i wielkiego krzyża. Składać się będzie z gwiazdy sześć-promiennej, białą emalowanej, z wyobrażeniem Trójcy św., otoczonej złotą, płomienną aureolą. Szczyt zdobić będzie tżara i klucze papieżkie złote. Wstęga orderowa ma być żółta z czerwonymi obwódkami.

≡ W dniu 27-ym z. m. pobłogosławiony został związek małżeński p. Melanji z Corteziłch Koncewicz z p. Karolem Zbigniewiczem. 4197

— Na rozszerzenie zakładu sierot przy W. T. D. właściciel zakładu jubilerskiego i złotniczego, z ul. Miodowej, p. Antoni Zelisławski, złożył rs. 11, z których sam ofiarował rs. 6, a rs. 3 pochodzą od p. H. Piotrowskiej i rs. 2 od p. J. Paszkowskiego. — P. Ludwik Lipiński, właściciel magazynu jubilerskiego z ul. Senatorskiej ofiarował rs. 1.

— Na opał dla biednych: M. Glücksberg rs. 20.
— Na wpis dla niezamożnych studentów K. rs. 10.
— Na Instytut moralnie zaniedbanych dzieci: Jako karę za powtórne przestępstwo Aleksander kop. 50.

NEKROLOGJA.

✠
S. P.
EUGENJUSZ GRZYBOWSKI,

właściciel dóbr Słubice, b. sędzia pokoju, opatrzony św. sakramentami, po długich cierpieniach zasnął w Bogu dnia 1-go grudnia 1890 r., w wieku lat 74. Msze święte odbywać się będą codziennie w mieszkaniu zmarłego (Nowy Świat № 27) o godz. 10-iej zrana, zaś wyprowadzenie zwłok z mieszkania na cmentarz powązkowski nastąpi dnia 4-go grudnia, to jest we czwartek, o godzinie 12-iej w południe. Na smutne te obrzędy pozostała w głębokim żalu żona, dzieci i wnuki zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych. Osobne zaproszenia rozsyłane nie będą. 2—1558

✠
S. P.
EMILJA z de HENNING-HEIDENREICHÓW KNOLL,

po krótkich lecz ciężkich cierpieniach, przeżywszy lat 59, w dniu 30-ym listopada r. b. zasnąła w Bogu. Ciężko strapieni mąż z rodziną zmarłej zapraszają krewnych, przyjaciół i życzliwych na wyprowadzenie zwłok odbyć się mające dnia 3-go grudnia, to jest we środę, o godzinie 2-iej po południu z dolnego kościoła św. Krzyża na cmentarz powązkowski. 2—1546—

✠ W d. 3-im grudnia, w kościele św. Krzyża, o godz. 11-iej zrana, odprawione zostanie nabożeństwo za spókoj duszy

ś. p. Franciszka Daszewskiego,
b. pułkownika b. wojsk polskich i żony jego

ś. p. Eleonory,

na które pozostałe dzieci zapraszają krewnych i znajomych. 4177

✠ Dnia 3-go grudnia, to jest we środę, jako w rocznicę śmierci ś. p. **Jakoba MELECHINA**, odbędzie się żałobne nabożeństwo w kościele św. Karola Roromeusza przy ulicy Chłodnej, o godzinie 10-iej zrana, na które pozostała żona z córkami zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych. —4188—

✠ We środę, to jest dnia 3-go grudnia, jako w dzień imienia ś. p. **Franciszka Valentin d'Hauterive**, odbędzie się w kościele Narodzenia N. Marii Panny na Lesznie, o godzinie 11-iej przed poł., żałobne nabożeństwo, na które pozostała żona zaprasza krewnych i przyjaciół. —4182

✠ **Za duszę ś. p. Ludomili z Zembrzuskich Kozłowskiej,**

odprawione będzie nabożeństwo żałobne w kościele Wszystkich Świętych na Grzybowie w kaplicy Matki Boskiej, o godzinie 9-iej i pół rano, we środę, t. j. dnia 3-go grudnia, jako z drugą bolesną rocznicę śmierci, na które stroskany mąż wraz z synem zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych. 4202

✠ Dnia 3-go grudnia, o godzinie 10-iej rano, odbędzie się żałobne nabożeństwo w kaplicy Pana Jezusa w kościele św. Józefa Oblubieńca (po-karmelickim) na Krak.-Przedm., za duszę

ś. p. Franciszki z Bystrzanowskich BIEŃKOWSKIEJ,

na które zaprasza się krewnych i znajomych. —4196

✠ Dnia 3-go grudnia, to jest we środę, jako w dzień imienia

ś. p. Franciszka Bobra,

odbędzie się msza żałobna, o godzinie 10-iej zrana, w kościele Przemienienia Pańskiego (po-kapucyńskim), na którą pozostała żona z dziećmi zaprasza krewnych i znajomych. —4201

✠ **Za duszę ś. p. Barbary z Maryewskich**

WOŁOWSKIEJ,

i ś. p. **Józefa z Szymanowskich Wołowskiej**, odprawione zostanie w kościele św. Anny (po-bernardyńskim), w d. 3-im grudnia, o godzinie 11-iej zrana nabożeństwo żałobne, na które zaprasza się krewnych, przyjaciół i znajomych. —4100

✠ Dnia 3-go b. m., to jest we środę, o godzinie 3-iej i pół zrana, w kaplicy archikonfraterni literackiej przy kościele metropolitalnym św. Jana odprawione będzie żałobne nabożeństwo za spókoj duszy ś. p. **księdza Józefa Hollaka**, biskupa sufragana sejmńskiego, członka protektora warszawskiej archikonfraterni literackiej. —1559

✠ Wszystkim, którzy uczestniczyli w oddaniu ostatniej posługi, jak również i tym, którzy ponieśli na swych ramionach drogę nam szczytka ojca naszego, ś. p. **Józefa Stalskiego**, składamy serdeczne „Bóg zapłać.”

—4204— **Pozostałe dzieci i wnuki.**

Z Petersburga.

Swiet w ostatnim swoim numerze pisze pomiędzy innemi:

„W chwili obecnej różnoplemienna i różnojęzyczna monarchja Habsburgów znajduje się w nader ciekawym dla historii słowiańszczyzny okresie. Sesje sejmów prowincjonalnych przybrały wszędzie nader burzliwy charakter i słowiańska gładność Austrii stanęła na gruncie obrony swej narodowości. Szczególną uwagę przykuwa do siebie sejm praski, na którym ma się rozstrzygnąć los osławionej ugody czesko-niemieckiej. Chociaż niepopularność owej ugody w tej formie, w jakiej została opracowana na konferencjach niemieckich, od samego początku powinna była doprowadzić do wniosku, że naród czeski nie zgodzi się na taki kompromis pomiędzy Niemcami a staroczechami, co zresztą widocznem się stało wobec szeregu powodzeń partji młodoczeskiej, jednakże długotrwałość narad i sztuczna kombinacja głosów w sejmie do ostatniej chwili przeszkadzały jasnemu określeniu kwestji. Dopiero w ostatnich czasach wyjaśniło się, że deputowani niemieccy przy rozprawach nad jednym z najważniejszych punktów ugody, a mianowicie o organizacji rady rolniczej, zostali w mniejszości i sami uważają ugodę za niedoszlą do skutku. Ta porażka Niemców osiągnięta została przez połączenie frakcji włościańskich, przy czem, jak widać, obiedwie partje narodu czeskiego działały wspólnie. Od takiego wypadkowego połączenia staroczechów z młodoczechami do zupełnego ich zjednoczenia się jest jeszcze daleko, lecz teraz już nie można wątpić, że nawet i przy poparciu staroczechów Niemcy stanowić będą mniejszość, że więc i marzenie hr. Taafego, ów sztuczny kompromis osiągnięty nie zostanie.”

W dalszym ciągu *Swiet* pisze:

„Trudno przewidzieć te najbliższe skutki, jakie wypłyną z faktu powyższego, a zwłaszcza wtedy, gdy sfery rządowe Wiednia przekonają się ostatecznie o niemożliwości pogodzenia obydwóch narodowości w Czechach. Jako najprawdopodobniejszy skutek należałoby uważać upadek ministerjum Taafego, jednakże osobiste sympatje cesarza Franciszka Józefa do tego ostatniego mogą uchylić i ten rezultat. Jeszcze trudniej przewidzieć, jaki będzie następny stosunek rządu austriackiego do słowian, tem bardziej, że opozycja ich względem elementu niemieckiego i wyraźna tendencja do obrony praw narodowościowych ujawniła się nie tylko w Czechach. Wszędzie dążność ta coraz bardziej wypływa na wierzch, a jednocześnie coraz trudniej o kompromisy i ustępstwa dla Niemców. To narodzenie się młodej partji słowiańskiej, na sztandarze której wypisane jest hasło: obrona narodowości wobec Niemców i samowoli rządu austriackiego stanowi pierwszorzędne zjawisko w świecie słowiańskim i staje się siłą, z którą Austriacy jeszcze się należyście nie nauczyli liczyć.”

Dziennik petersburski kończy swój artykuł słowami:

„Jeżeli sądzonem jest tej niedawno narodzonej partji osiągnąć szerszy rozwój i należyście się ugruntować, wówczas dla słowian austriackich może nastąpić nowa era. Przyszłość pokaże, jak się wobec niej zechce zachować Austria i jakie przedsięwzięcie przeciw niej środki, w każdym razie ważnem jest to, że wśród narodowości słowiańskiej w Austrii ujawniła się dążność do skupienia się dla obrony najświętszych swych interesów. Młodoczeska partja, która zdążyła już zyskać sympatje narodu i zaufanie mas, może służyć za przykład, jak powinny postępować i w jakim kierunku działać młode partje innych słowian.”

Petersb. wied. piszą:

„Rzecz skończona! — mogą zawołać Stambulow

i ks. Ferdynand Koburski. W odpowiedzi na doniesienie p. Grekova o mianowaniu go ministrem bułbarskim do spraw zagranicznych, wszyscy ajenci dyplomatyczni w Sofji, nie wyłączając zatem i niemieckiego, który reprezentuje interesy russkie w Bułgarii, zwrócili się do p. Grekova z „urzędowymi notami”, w których wyrażają życzenie utrzymywania i nadal z rządem p. Stambulowa stosunków „urzędowych”.

„Co to wszystko znaczy? — zapytuje gazeta petersburska i pisze dalej: — Jesteśmy przekonani, że jedyną godną odpowiedzią Rosji na to zbiorowe naruszenie traktatu berlińskiego będzie stanowcze odrzucenie wzmiankowanego traktatu. Jedyny, a i to dość problematyczny zysk, jaki ma Rosja z tej ugody międzynarodowej, t. j. kontrybucja turecka, zagwarantowana jest w oddzielnej konwencji. Odrzuceniu ten może najcięższy dla pamięci narodowej traktat, jeszcze zyskamy, a przedewszystkiem unikniemy możliwości wysunięcia z kolei kwestji Bośni i Hercegowiny, które w ten sam sposób mogą znaleźć sankcję „Europy”. Cokolwiekbyś myśli odpowiedzieć na ten krok samowolczy nasza dyplomacja, — odpowiedź będzie musiała. Wakacje jej w sprawie bułgarskiej skończyły się, a i tak trwały zbyt długo.”

Telegramy „Kurjera Warszawskiego”.

Kair 2-go grudnia. (Tel. Aj. półn.) — Jego Cesarska Wysokość Cesarzewicz Następca Tronu i Jego Towarzysze podróży przybyli do Edfy, oglądali świątynie i udali się wprost do Assuanu.

Petersburg 2-go grudnia. (Tel. Aj. półn.) — Zamierzonem jest zawarcie z Serbją konwencji o konsulaty. Przedtem tworzy się kilka konsulatów russkich w Serbji i serbskich w russkich portach czarnomorskich.

Petersburg 2-go grudnia. (Tel. Aj. półn.) — W d. 18-ym listopada został otwarty ruch pasażerski i towarowy na nowo odbudowanych odnogach kolei riasańsko-kozłowskiej, od Bogojawlenka przez Ranienburg do Dankowa i Lebiedani. Długość odnog 1076 wiorst.

Petersburg 2-go grudnia. (Tel. Aj. półn.) — Od początku r. 1891-go otwarty będzie w Woroneżu Bank rolniczy wiejski. Bank ma kapitału półtora miliona rubli.

Petersburg 2-go grudnia. (Tel. Aj. półn.) — *Petersb. wied.* słyszały, że nowe przepisy o handlu hurtowym wódką i spirytusem wprowadzone będą w wykonanie od początku 1891 r. Otwieranie nowych składów hurtowych i sklepów sprzedających na wiadra po za miastami, a bliżej, niż trzydzieści wiorst od gorzelni miejskiej lub od miasta, zostaje zabronione.

Carycyn 2 grudnia (Tel. przyw. Kur. War.) — Daje się tu uczuć brak cystern do przewozu nafty. Cena obecnie płacona wynosi 31 kop., bez akcyzy, przy mocnej tendencji.

ELIKSIR SEQUARDA.

Petersburg 2 grudnia. (Tel. Aj. półn.) — Wczoraj w Towarzystwie ochrony zdrowia publicznego lekarz Uspenskiy przeczytał sprawozdanie z prób leczenia suchot, czynionych przez siebie z pomocą płynu Brown-Sequarda. Chorzy na suchoty, którym lekarz zrobił kilka z kolei zastrzyknięć, zaczęli niebawem nabierać wagi, temperatura stopniowo się obniżała, poty nocne ustały i ogólny stan poprawiał się nieraz w sposób zdumiewający.

SPRAWA PARNELLA.

Londyn 2-go grudnia. (Tel. pr. Kur. W.) — Morley zaprzecza w liście otwartym, jakoby Parnellowi robił propozycje co do objęcia urzędu. Chciał on się tylko przekonać, czy Parnell trwa przy postanowieniu swoim z r. 1880-go nieprzyjmowania żadnego urzędu z rąk rządu angielskiego. Co do propozycji Gladstone'a z r. 1889-go, Morley nie wie nic o tem, aby Parnell, ze względu na zachowanie swej niezawisłości politycznej, nie przyjął jej. (Jeżeli Agencja Reutersa wiernie streściła list Morleya, to jest on dwuznaczniejszym od wyroczni delfickiej; przyp. red.).

Nowy Jork 2-go grudnia. (Tel. pr. K. W.) — Bawiący w Chicago parnelliści, Dillon i O'Brien, wydali manifest, w którym utrzymują, że Parnell nie może zostać nadal naczelnikiem stronnictwa. Ganią oni zwłaszcza ton nienawistny manifestu Parnella wobec Gladstone'a, Morleya i ludu angielskiego. Potrzeba wybierać pomiędzy Parnellem a sprawą narodową.

Londyn 2-go grudnia. (Tel. pr. K. War.) — Arcybiskupi Dublinu i Cashelu oświadczyli się przeciw Parnellowi. Gladstone oświadczył, że w razie ustąpienia Parnella nie stanie na przeszkodzie dalszemu sojuszowi angielskiego stronnictwa liberalnego z grupą irlandzkich posłów w parlamencie.

Dublin 2-go grudnia. (Tel. pr. Kur. W.) — Tutejsza rada municypalna uchwaliła, że Parnell powinien zatrzymać przewodztwo partji narodowej. Wszyscy biskupi wystąpili przeciw Parnellowi.

ZBRODNIA W WAGONIE.

Paryż 2-go grudnia. (Tel. pr. K. W.) — Z Talonu telegrafują, że na kolei tamtejszej znaleziono w wagonie damę związaną w stanie omdlenia i oguloczoną z drogiej biżuterji.

Wiedeń 2-go grudnia. (Tel. pr. Kur. War.) — Delegaci niemieccy do rokowań o zawarcie nowego traktatu handlowego przybyli tutaj. Hr. Kalnoky otworzy jutro osobiście konferencje.

Berlin 2-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. War.) — Podczas wczorajszego obiadu galowego cesarz Wilhelm wygłosił porywającą mowę na cześć Wielkiego Kurfürsta, twórcy Prus nowoczesnych.

Berlin 2-go grudnia. (Tel. pr. Kur. W.) — Dzisiejsza *Norddeutsche Allg. Zeitung* donosi, iż zamierzone kroki, celem dalszego rozwinięcia ustawodawstwa, dotyczącego opieki nad pracą, nie będą miały charakteru międzynarodowego.

Berlin 2-go grudnia. (Tel. pr. Kur. W.) — W łonie kilku gabinetów podniesiono myśl urzędzenia osobnej reprezentacji dyplomatycznej w Luksemburgu, ponieważ unia wielkiego księstwa z Holandją ze śmiercią króla Wilhelma III-go wygasła.

Paryż 2-go grudnia. (Tel. pr. Kur. Warsz.) — Deputowanym z dzielnicy Clignancourt wybrany został 3220-tu głosami possybilista Lavy. (Patrz „Przegląd polityczny”; przyp. red.)

Konstantynopol 2-go grudnia. (Tel. pr. K. W.) — W. Porta grozi wydaleniem poddanych greckich z Turcji, jeżeli będą nadal uczestniczyli w demonstracjach, urządzanych na rzecz patriarchy ekumenicznego.

Zanzibar 2-go grudnia. (T. pr. K. W.) — Przybył tu Wissman. Ogłoszono protektorat angielski nad Witu.

Berlin 2-go grudnia. (Tel. pr. Kur. Warsz.) — Kuble w gotowca [] [] (wczoraj 235 95)

Ruble na dostawę [] [] (wczoraj 236 25)

Z SĄDÓW.

Napad na kasjera.

(Korespondencja własna Kurjera Warszawskiego.)
(Dalszy ciąg.)

Piotrków 27 listopada.

Z kolei wypada nam zanotować zeznania głównych podsądnych i świadków.

Franciszek Boroniecki podczas śledztwa pierwiastkowego uciekł i nie został odszukany. Kwikertowie zaś i Janiszewski zeznali:

Józef Kwikert, że w wigilję napadu na Bihalkego brat jego (Kwikerta), Walenty i Adam Janiszewski powiedzieli mu, aby przyszedł rano do fabryki Szajblera, z blaszanką na „robotę”. Przyszedł więc na wskazane miejsce i zastał tam Walentego z toporem i Janiszewskiego. Ostatni przy spotkaniu z Bihalką przewrócił go, a Walenty uderzył go toporem, wyrwał mu pieniądze, poczem uciekli do lasu, gdzie podzieliли się. On dostał rs. 1,800 i oddał te pieniądze do przechowania swojej kochance, Pawlak, powiedziawszy jej tylko, że je zapracował; po tem zdarzeniu pewnego razu wieczorem, wracając do domu, dowiedział się, że tam jest policja i dlatego też nie wszedł już lecz zaczął się ukrywać.

Walenty i Kwikert opowiedział, że na kilka tygodni przed napadem na Bihalkego, umówił się z bratem Józefem i Adamem Janiszewskim, aby się dowiedzieć, co Bihalka nosi co rano w sobotę z kantoru do fabryki. Przekonawszy się, że nosi pieniądze, zamierzili zrobić na niego napad, co też uskutecznił w d. 25-ym stycznia. Janiszewski podstawił Bihalkemu nogę, a gdy ten upadł i upuścił paczkę z pieniędzmi, chwycili ją i uciekli; po drodze część pieniędzy zgubili, resztą podzieliли się w lesie, a on dostał rs. 1,800. Z tych pieniędzy dał żonie rs. 300, nie mówiąc, skąd one pochodzą. Oprócz Józefa i Janiszewskiego w rabunku nikt inny nie przyjmował udziału. Wszystkie pozostałe pieniądze, oprócz odebranych, w części wydał w części zaś zostały mu skradzione. Przy końcu śledztwa Walenty Kwikert oświadczył, że do rozboju namówił go Stanisław Górczewski, w mieszkaniu którego mieszkał, za co ten ostatni otrzymał rs. 400.

Adam Janiszewski z początku utrzymywał, że wszystkie znalezione w jego mieszkaniu pieniądze są jego własne, dopiero później się przyznał, że zrabował je razem z Kwikertami Bihalkiemu. W dwie soboty przed napadem Kwikertowie i zeznający przychodzili do fabryki, ale nie nie zrobili, ponieważ nie zgadzał się na zabicie Bihalkego, jak chcieli Kwikertowie. Rano d. 25-go stycznia zebrałi się koło fabryki; Walenty Kwikert miał blaszankę, topór i nóż, a Józef miał mniejszą blaszankę. Kiedy zobaczyli, że Bihalka jest sam, poszli na jego spotkanie; Walenty uderzył go w głowę toporem, Bihalka upadł i upuścił paczkę, a Walenty oddał topór Józefowi i uderzył Bihalkego w bok, Józef zaś w głowę, a wtedy Walenty chwycił pieniądze i zaczął uciekać, on zaś sam i Józef zaczęli podnosić rozsypane paczki, ale przestraszywszy się krzyku, uciekli. Po drodze gubili pieniądze i przechodnie je podnosili, kiedy zaś dobiegli do lasu, podzieliли się pieniędzmi, w przybliżeniu rozdzielając paczki na równe części. On dostał rs. 2112. Podczas rewizji w mieszkaniu Janiszewskiego uciekł Antoni Sadowski, z którym się poznał w więzieniu w Łęczycy.

Marjanna Pawlak, nie przyznając się do ukrywania rozboju, objaśniła, że o nim dowiedziała się z gazet, a kochanek jej, Józef Kwikert, wtedy do niej nie przychodził, w końcu przyszedł do niej we czwartek przed rewizją, oddał paczki pieniędzy i powiedział tylko, że do sprawy z nim należał Janiszewski. W piątek przywiozła do niej swoje rzeczy żona Walentego, Marjanna, a w sobotę Kwikertowie odjechali do Sosnowic, po tem była zrobiona rewizja, podczas której znaleziono oddane jej przez Józefa pieniądze. Przestraszywszy się, nie powiedziała nazwiska Józefa.

Marjanna Kwikert objaśniła, że w czasie, kiedy był rozboj, mąż jej ukrywał się, przychodził do niej rzadko, a oddając jej przed odjazdem do Sosnowic 188 rs., nie powiedział, skąd ma te pieniądze, dlatego też ona nie wiedziała o rozboju.

Marjanna Janiszewska, nie przyznając się do winy, objaśniła, że nie wie o rozboju, i że odebrane od niej pieniądze są jej własne, a człowieka, który uciekł podczas rewizji i przyszedł z jej mężem, ona nie zna.

Oskarżona Konstancja Fajerband z początku podczas badania zeznała, że o rozboju nie wie, i że odebrane pieniądze są jej własne, zebrane przez nią częściowo; później jednak zeznała, że te pieniądze dał jej Franciszek Boroniecki, który temu zaprzeczył, nareszcie w końcu oznajmiła, że odebrane od niej pieniądze zebrała ona sama.

Antoni Lemański również nie przyznał się do winy ukrywania, twierdząc, że przyjął od swego domu siostrę żony, Marjannę Kwikert i jej męża, jako krewnych, nie wiedząc o rozboju, ani o tem, że Kwikertowie mieli znaczną sumę pieniędzy; nie zauważył również, aby robili wielkie wydatki, znalezione zaś w jego komodzie 27 rs. są jego własne.

Niezależnie od danych, wymienionych wyżej, objaśnienia tych oskarżonych, którzy się nie przyznali, obalają zeznania świadków, którzy stwierdzili:

Tekla Kochanowicz, że na kilka tygodni przed rewizją u Marjanny Pawlak, która mieszkała u Andrzejewskich, podczas nieobecności ostatnich, do Pawlaka przyszli Walenty Kwikert i jego żona Marjanna, usiedli na kuferku, i Walenty wyjmował z kieszeni pieniądze w paczkach, a Marjanna Kwikert i Marjanna Pawlak dzieliły te pieniądze na dwie części, z których później jedną część wzięła Kwikertowa, drugą Pawlak. Pieniądzy było bardzo dużo, a Kwikertowie wychodząc, kazali jej, Kochanowskiej, nie mówić o tem, co widziała, Andrzejewskim.

Władysław Biske i Teofil Urbanowski opowiadają, że po przyjeździe Kwikertów do Lemańskich codziennie były zabawy, Kwikertowie mówili, że dostali sukcesję i wydawali bardzo dużo.

(D. n.)

Sprawa przeciw lekarzowi.

Piotrków 10-go października.

Na brak lekarzy nie może się skarżyć nasze miasteczko przeciwnie, zbyt ich napływ do Piotrkowa wywoływał już nieraz mniej więcej ostrzegające wzmianki w pismach, a nawet docinki w pismach humorystycznych. To też nikt tu

dotychczas nie zauważył niechęci lekarzy w niesieniu pomocy chorym.

Są jednak w naszym mieście osobistości, którym widocznie zależy na tem, aby na ich wezwanie, nieusprawiedliwione żadną potrzebą nagłą, podążał ten właśnie z lekarzy, który z powodu wyjątkowych zajęć lub innych okoliczności, w żaden sposób nie jest w stanie uskutecznić tego w danej chwili.

Do takich zapewne należy pan L., który w kwietniu r. b. wzywał do chorego dziecka jednego z lekarzy tutejszych, zajętego w tym dniu właśnie pogrzebem swego kolegi.

Lekarz, nie mogąc zadość uczynić wezwaniu pana L., radził zwrócić się do innego z 16 tu jego kolegów i wskazał adresy kilku.

Nie uwzględniając jednak wyjątkowych w danym wypadku okoliczności, pan L. wystąpił przeciwko lekarzowi ze skargą, następstwem której była rozpatrywana w dniu dzisiejszym w tutejszym sądzie okręgowym sprawa. Rezultatem sprawy było oczywiście zupełne uniewinnienie lekarza.

J. N.

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

— *Prenumeratorowi z Żelaznej.* — Należy powtórnie wstąpić do służby i po rocznej dostudzie podoficerskiej zdawać egzamin na „praporczyka” zapasu. Szkoły junkierskiej tu wcale nie potrzeba.

— *Prenumeratorowi z Łowicza.* — Wszelkie objaśnienia, dotyczące się kwestji żydowskiej, znajdzie sz. pan w dziele Hilarego Nussbauma: „Historja żydów od Mojżesza do epoki obecnej, opracowana podług najwiarogodniejszych źródeł”; tom I, II i III po rs. 2.

— *Uczniowi szkoły rysunkowej.* — Możemy polecić: Petiscus „Olimp, czyli mitologia greków i rzymian”, 1875, rs. 2. Tamże jest obszerna wzmianka o mitologii egipskiej i indyjskiej. Osłinki: „Słownik mitologiczny”.

— *Czytelnikowi „Kurjera” z głębokiej prowincji.* — Specjalnego zbioru niema, wiele jednak materiału w tym przedmiocie znajdzie sz. pan w „Encyklopedji humoru”, oraz w dziełach: K. W. Wójcickiego, Gołębiowskiego, Sobieszczańskigo i t. p.

— *Statek czytelnicze.* — Co za pan M. 600 i co za pani ?... Nic nie rozumiemy.

— *Panu Feliksowi Kl.* — Jest to sprawa miejscowa, którą podniesie *Gazeta radomska*, gdy sz. pan do niej się zwróci.

— *Panu Józefowi Kruszeńskiemu.* — Redakcja *Robotnika i Hodowcy*, Hoża, 64.

— *Doktorowi J. w L.* — Dr. Brunner stoi w hotelu Prinzenhoff, Friedrichstr., 94.

— *Warszawiakowi basowi.* — Zechce sz. pan zwrócić się do Towarzystwa muzycznego, które najzupełniej zadanu pańskiemu zadość uczyni. Cezar Trombini czy śpiewu, Włodzimierska 6.

— *Wieloletniemu prenumeratorowi.* — Po ostatecznem zawarciu się spółki adres jej podamy.

— *Panu St. Mian.* — W sprawie wynalazku objaśni sz. pana sekcja techniczna w Towarzystwie przemysłu (Krakowskie-Przedm., 66.)

— *Marji Czesławie.* — Nowelka „Adamko” do zwrotu. Jest to obrazek, jakich napisano już wiele.

— *Drowi R. Czep.* — Cała prasa warszawska, a szczególnie *Kurjer* zachowuje się wobec wynalazku Kocha nader obiektywnie.

— *Szukającej pracy.* — Oddzielnej szkoły u nas niema, należy praktykować w szpitalach lub pod okiem któregośkolwiek z lekarzy specjalistów. Siły zbyt nie potrzeba, w każdym jednak razie osoby wątłe nie nadają się do tego zajęcia. Na ostatnie pytanie odpowiedzieć nie możemy.

— *Panu Teodorowi R.* — Środki te, w myśl niedawnego rozporządzenia, może kupować każdy w aptekach, edzie nakleja ją kartkę z odpowiedniem ostrzeżeniem. Środki te służą do dezynfekcji.

— *Pani Stanisławie H.* — Należy ręce obmywać w otrębach migdałowych z dodatkiem kilku kropel nalewki benzoesowej.

— *Kupcowi.* — Rady sz. panu udzielić nie możemy.

— *Jednemu z prenumeratorów.* — W sprawie otrzymania posady należy się zwrócić do administracji kiosków, Wierzbowa, 11, która złoży sz. panu wszelkie objaśnienia. Należy mieć kaucję; wynagrodzenie od urody.

— *Jednemu z biednych mieszkańców Szmulowizny.* — Szmulowizna należy do gminy, zatem warszawskie Towarzystwo dobroczynności nie może tam ustanawiać swoich rewirów. Pan M., gdy był tamtejszym mieszkańcem, dzierżawił grunty, rada ubogich niekiedy uwzględniała jego przedstawienia i biednym w Szmulowiznie w miarę możności udzielała wsparcia. Od chwili jednak, jak p. M. wyprowadził się z tamtąd, rada opiekująca ubogich cyrkulu XII-go nie przeznacza żadnego członka na Szmulowiznę, gdyż ta do obrębu miasta nie należy; w wyjątkowych jednak razach, gdy biedny przedstawiał właściwe poświadczenie, to bezwarunkowo zawsze dostawał i dostaje wsparcie.

— *Aptekarzowi.* — 1) Wystarczy patent gimnazjalny. Dodatkowych egzaminów składać nie potrzeba. 2) Praktyka uczniowska trwa lat trzy, poczem złożyć należy egzamin na stopień podaptekarza z farmacji, farmakognozji, botaniki, receptury, prawa aptekarskiego, oraz wykonanie preparatu farmaceutycznego. Po uzyskaniu stopnia podaptekarza należy praktykować trzy lata, poczem można składać egzamin na stopień prowizora z fizyki, chemji organicznej, mineralnej i analitycznej, farmacji, botaniki, zoologii, mineralogji, receptury i udzielania pierwszej pomocy. 3) Każdy, otrzymujący stopień prowizora, ma prawo zarządzać i dzierżawić aptekę. Co do ostatniego pytania, rozwiązać je może tylko odośny urząd lekarski.

— *Emerytowi.* — Za podstawę do studjów nad heraldyką przede wszystkim trzeba uważać herbarze K. Niesieckiego i B. Paprockiego. Herbarz Niesieckiego w wydaniu J. N. Bobrowicza, 10 tomów, Lipsk, 1839—46, kosztuje rs. 45. Paprockiego zaś w wydaniu Kazimierza Józefa Turowskiego, Kraków, 1860, rs. 3. Następnie „Spis szlachty” Piotra Nalecz Malachowskiego, wreszcie prace heraldyczne hr. Sewera Dunina Borkowskiego i Antoniego Małeckiego. — Antoni Rehmann: „Echa z południowej Afryki”, Lwów, 1884, rs. 2 kop. 25; S. S. Rogoziński: „Zegluga wzdłuż zachodnich brzegów Afryki”, kop. 75; Kalikst Wolski: „Do Ameryki i w Ameryce”, Lwów, 1877, rs. 1 kop. 50.

GIEŁDA.

Warszawa, 2-go grudnia.

Dzisiejsze poranne szacowania berlińskie brzmiały bardzo pomyślnie, obiecywały bowiem 237, co odpowiada kursowi 42.20 bez kosztów. Nasze zebranie, wobec tych taksacji i wpływającego ztąd większego zaofiarowania waluty, usposobione było słabo i obniżyło początkowy kurs Berlina wplutowego 42.80 (równia 236.40 m. bez kosztów) do 42.25 (t. j. 237.25 m. za 100 rs.). Różnice tworzyły dziś 15 kop., a przy porównaniu wczorajszego końcowego kursu 12½ kop. na korzyść rubli. W dostawach robiono dziś niewiele. Sprzedano dostawy z odbiorem codziennym według woli nabywającego do końca b. m. po 42.20, z odbiorem stałym w końcu b. m. po 42.17½, 42.10 i 42.07½ i z odbiorem codziennym stosownie do woli zbywającego również do końca b. m. po 42.

W obcych walutach ruch średni. Długi Berlin oddawano po 42.22½ i 42.20. Krótkim Berlinem obracano po 42.30, 42.27½, 42.25, 42.22½, 42.20, 42.27½ i 42.15, przy kursie zasadniczym 42.20, żądając 42.50. Inne niemieckie krótkoterminowe miasta bankowe brano po 42. Londyn krótki kupowano po 8.51, przy zaofiarowaniu po 8.53. Paryż krótki chciano zbyć po 34.25, nabywano zaś po 34. Wiedeń krótki sprzedawano po 74.75, 74.70 i 74.30, przy żądaniu po 75.

W papierach obrotu duże i żywe, przy dażności mocnej. Żądano za listy likwidacyjne 91.75 i 91.25, stosownie do wielkości odcinków, a otrzymano 91.40 i 91.50 za kilkadziesiąt tysięcy w sztukach mieszanych, Wschodnie pożyczki I i II em. w zaofiarowaniu nominalnem po 104.50; poszukiwano III em. po 106.50. Ulokowano kilka pożyczek premjowych II em. po 215.50, oraz kilkanaście listów premjowych szlacheckich pełnopłaconych po 212.75, 213, 213.25, 21.50 i 213.75. Wzięto kilka tysięcy biletów Banku państwa II em. po 102.50 i 102.75. Nowej pożyczki 4%, nabyto kilkadziesiąt tysięcy po 90 i 90.05, oraz parę tysięcy w sekach po 90.25, a chciano zbyć po 90.25.

Listy zastawne ziemskie starano się umieścić po 97.25 I ser. i po 96.—II ej, III IV i V ser., a umieszczono kilkadziesiąt tysięcy III ej i najmłodszej serii po 95.50, 95.60, 95.65 i 95.70. Listy zastawne m. Warszawy ofiarowano po 99.25, 98.50 96, 94.75 i 94.30, stosownie do serii; zabrano kilkanaście tysięcy III ej serii po 95.65, kilka tysięcy IV ej serii po 94.40 i 94.50, oraz kilka tysięcy ostatniej serii po 94.10, 94.20 i 94.25. Poszukiwano listów zastawnych m. Łodzi I serii po 95.50 i III ej po 92, przy żądaniu po 96, 94, 93 i 92, względnie do serii. Za 6% listy m. Kalisza płacono 101.65. Za obligacje kanalizacyjne m. Warszawy chciano otrzymać 91. Ulokowano kilka tysięcy 6% listów zast. wileńskich po 101.75, oraz kilka tysięcy 5% listów po 94.50.

Zapłacono 88 i 88.25 za kilkadziesiąt tysięcy rubli akcji kolei warszawsko-bydg. i po 330 za kilkadziesiąt akcji Banku handlowego w Warszawie.

Godzina 12. Usposobienie giełdy dla walut obcych słabe.

Okowita. Wiadro od 8.48 do 8.51½, garniec od 2.76 do 2.77. Dowozy normalne. Usposobienie słabsze. Cena warsz. Tow. ocz. i sprz. spir. 10.60.

Sprawozdania z targów.

Targ zbożowy na placu Witkowskiego dnia 2-go grudnia. Usposobienie dla pszenicy nie poprawiło się. Dowozy wynosiły 500 korcy, sprzedaż utrudniona, poszukiwano tylko wyborowego ziarna, które kupowano po 5.85, za wyjątkowo piękną osiągnięto zaledwie 6 rs., białą sprzedawano po 5.70 i 5.75, innemi gatunkami nie zajmowano się. Zyto nieco mocniej, wystawiono na sprzedaż 200 korcy, nabywano wyborowy 4.70 i 4.75. Owsa tylko 100 korcy dostarczono, sprzedano stosownie do gatunku po 2.35 do 2.60. Partja grochu 70 korcy nie znalazła nabywcę. Siano drogie po 30 do 40 kop., słomę po 25 do 28 kop. za pud.

Okowita (sprawozdanie tygodniowe). Tydzień zeszły na rynku warszawskim poczynił osłabienie cen o 1 kop. na pudzie, w stosunku do cen zeszłotygodniowych. Tendencja pozostała jednak stałą.—W Hamburgu nieco wyżej. Ostatnio notowano: cena regulacyjna 31.75 mar., na listopad i listopad-grudzień 32 m. w zaofiarowaniu, 31½ mar. w poszukiwaniu, na na grudzień-styczeń i grudzień-maj 31¾ mar. w zaofiarowaniu, 31¼ mar. w poszukiwaniu, na kwiecień-maj 30¾ mar., 31½ mar. płacono, 31½ m. w zaofiarowaniu, 31 mar. w poszukiwaniu, na kwiecień-maj 31¾ mar. w zaofiarowaniu, 31¼ mar. w poszukiwaniu, na lipiec-sierpień 32¾ mar. w zaofiarowaniu, 31¾ mar. w poszukiwaniu, na lipiec-sierpień 32¾ mar. w zaofiarowaniu, 32¼ mar. w poszukiwaniu, sierpień-wrzesień 33¾ mar. w zaofiarowaniu, 32¾ mar. w poszukiwaniu, na wrzesień-październik 33¼ mar. w zaofiarowaniu, 33¾ mar. w poszukiwaniu.

Cukier. Bardzo małe zapotrzebowania ze strony rynków Cesarstwa, jak również wstrzymanie się spekulantów od znopatrywania się w towar wobec zbliżających się świąt, spowodowały prąd zniżkowy. Pomimo niektórych tranzakcyj mączką z fabryk: Rudzka Pabianicka (40 wagonów) i Łukowa (20 wagonów) po rs. 2.55 i pomimo dość znacznych wysyłek za granicę, cena powyższa z trudnością daje się utrzymać. Dla rafin. dy i kostek usposobienie również jest słabe, przy bardzo małym obrocie, chociaż fabrykanci solidarnie postępują i cenę bez porozumienia nie obniżają. Wątpimy jednakże, aby cena dzisiejsza utrzymać się zdołała. Słyszeliśmy o sprzedaży paru wagonów rafinady z fabryki Łyszkowice po rs. 3. Niektóre fabryki wciąż jeszcze zajęte są przygotowywaniem rafinady na eksport na Wschód, wymagającej innego niż dla rynków naszych wykończenia. Ceny w detalu: Hermanów, Łyszkowice rs. 8, Józefów, Michałów, Czersk, Leonów, Guzów, Do-

brzelin, Konstancja rs. 2.96½. Kostki rs. 2.95 do rs. 2.96½. Mączka na pojedyncze worki rs. 2.57½ za 24 funty.

Cukier. Biuro przedstawicieli fabrykantów cukru w Kijowie telegrafuje pod dnim 28-ym listopada r. b., o następujących tranzakcjach, dokonanych na tamtejszym rynku cukrowym: fabryka Spieczyńce Międzynarodowemu bankowi handlowemu 20,000 pudów z odbiorem na stacji Holendry na gruzdzień-styczeń po rs. 4.10; Grigorówka rafinerji kijowskiej z przyszłej produkcji 50,000 pudów z odbiorem w Kijowie na wrzesień-styczeń po rs. 4.30, z zapłatą należności po 6-ciu miesiącach; Iwanków tejże rafinerji 25,000 pudów z odbiorem w Kijowie na wrzesień-październik po rs. 4.30 z zapłatą całości po 6-ciu miesiącach.

Mąka. W handlu mąką sytuacja wciąż bez zmiany; popyt słaby zbyt nader trudny i tylko zmniejszenie dostaw obcej maki wpłynąć może na poprawę rynku. Ceny należy uważać za niezmienione.

Otręby, których dostarczano w przeszłym roku w tym czasie od 30 do 40 wagonów tygodniowo, są teraz u nas bez dozwol. prawie. Wywóz towaru tutejszego wodą ustał również, fracht zaś kolejowy jest znacznie droższy, skutkiem czego ceny u nas i zagranicą, przy uwzględnieniu kursu rubli, podkoczły w ostatnich dniach prawie o 5 kop.; pomimo tego brak jest towaru. Za otręby żytnie chciano płać przeszło 60 kop., a za pszenne do 57 kop. za pud, franko Aleksandrowo, przy braku oddawców.

Sosnowice 25-go listopada.—Zyto z natychmiastową dostawą, polskie 81 kop., russkie 77½ do 80 kop. Pszenica biała od 96½ kop., żółta 95½ kop. Owies bez ruchu. Jęczmień browarny 83 kop., średni 74 kop., na paszę 61½ kop. Groch warzelny 81 do 96½ kop., na paszę 65 kop. Bob koński od 70½ kop. do 73 kop. Gryka wyborowa 80½ kop., średnia 77½ k. Kukurydza stara 67 kop. Siemie lniane wyborowe 129 kop., średnie 120 kop., zwyczajne 102 kop. Proso od 67 do 77 kop. Makuchy konopiane od 50¾ do 52¼ kop., makuchy rzepakowe 67 do 70¼ kop., makuchy lniane miały zbyt trudny, 80½ k. Siemie konopne od 93¾ do 100¼ kop. Rzepak od 117 do 141 kop. Otręby pszenne grube 53¾ kop. Otręby żytnie 57½ kop. za pud.

Miód i wosk pszczełny. Usposobienie rynku jest powrotnie słabe, a ceny bez zmiany. Tutejsze zapasy wynoszą ogółem do 15 padów. Miód akacjowy biały od 6—7 rs., lipcowy od rs. 5—6, jasno żółty rs. 4.50 do rs. 5, brązowy płać od rs. 4 do 4 kop. 50, a russki przetapiany od rs. 3 kop. 75 do 4 za pud netto. Usposobienie dla miodu z woskiem leniwe i ceny w tym tygodniu zniżkowe. Krajowy płać od rs. 4 do 4 kop. 35, a za russki od rs. 3 kop. 75 do 4 za pud. Wosk jasiy bez fusów od rs. 18 kop. 50 do 19 kop. —, średnie gatunki od rs. 17 kop. 50 do rs. 18, a pośledni od rs. 17 do 17.50 za pud. Ceny powyższe należy rozumieć franco skład kupującego, w partjach li tylko hurtowych, przy tarze netto i za gotówkę, dlugie wiadomości zwyczajów handlowych.

Miedź G. M. B. L. 56. Tough L. 60. B. S. L. 62.

Cyna z początkiem zeszłego tygodnia spadła na L. 89, lecz powoli doszła do ceny L. 93.

Surowiec Scotch 49. Middlesboro 45.11. Hematite 55.11 Antymon L. 78. Ołów L. 13. Srebro 45½.

Toruń dnia 27-go listopada.—Pszenica bez zmiany, 126 funt. pstra 181 mar., 128 f. jasna 185 mar., 132/3 funt. jasna 186 do 187 mar. Zyto poszukiwane 122 funt. 170 mar., 124/5 funt. 172 mar. Jęczmień browarny 147 do 155 mar., na paszę 118 do 124 mar., groch średni 132 mar. do 135 mar., groch na paszę od 129 do 132 mar. Owies świeży 130 mar. do 138 mar. Wszystko za 1,000 kilogramów franco kolej włącznie z clem. Makuchy rzepakowe czworograniaste 5.20 do 5.30 mar. Makuchy lniane 5.70 do 5.75 mar. Otręby pszenne jasne średnie 4.25 mar., 4.30 m., grube 4.30 m., 4.35 mar. Otręby żytnie 4.45 mar. do 4.50 mar. Wszystko za 50 kilogramów ufraco kolej.

ATENEUM

PISMO MIESIĘCZNE, NAUKOWO-LITERACKIE, wychodzić będzie w roku przyszłym 1891, według dotychczasowego programu. Cena rocznie 12 rubli. Adres redakcji: Oboźna 5. 3531

— Dentysta Zofja Gutzman wstawia zęby sztuczne, leczy, plombuje. Przyjmuje codziennie od 10—5-ej po pol. Zgoda nr 4, Szpitalna 3. 4155

DR HERBYNG

powrócił z Berlina.

1444

Czapeczki damskie futrzane

z Paryża, dawno oczekiwane, piękne i bardzo modne, poleca po rs. 4 S. H. Dąbrowski, Zabł. 2. 4120

— Dr Grodzki leczy choroby sekretne oraz niemoc wskutek takowych. Widok 22. 4193

— Dr Turkiewicz—specjalnie Masaż—Krucza 13, od 4—6 godz. 4183

D' CIUNKIEWICZ

z dnim 5-ym grudnia rozpocznie udzielanie konsultacji w chorobach szczęk i zębów w godzinach od 12—2-ej. Nowosienatorska 6. 4008

4037 Dentysta Neumark-Zebski (dawniej Tłomackie) obecnie Bielańska 6, II piętro od fronu.

— Dentysta Piotr Klejn wyjechał na czas dłuższy za granicę. 4158

— Dr Groszlik przyjmuje od godz. 4—6 ej. Prózna 5. 4195

DOM ZDROWIA

Doktora K. DOBRSKIEGO

Aleja Róż 10. Zakład leczniczy przeznaczony dla stałego pomieszczenia chorych. 1273r

Zarząd

Towarzystwa Akcyjnego

fabryki cukru i rafinerji

JÓZEFÓW

zawiadamia niniejszem, że zatwierdzona przez ogólne zgromadzenie akcjonariuszów w dniu 29 października (10 listopada) r. b. dywidenda za kampanję fabryczną 1889/90 wypłacana będzie począwszy od dnia 3 (15) grudnia r. b.:

w Warszawie w biurze zarządu przy ulicy Zabiej nr 9 codziennie prócz niedziel i świąt w godzinach od 10—3 ej, oraz

w St.-Petersburgu w St. Petersburgskim Banku Międzynarodowym. 1555r

ZARZĄD

Towarzystwa Kopalń Węgla

Zakładów górniczych i przemysłowych

w Sosnowicach,

ma zaszczyt podać do wiadomości, że Najwyżej dnia 11 maja 1890 roku zatwierdzone Towarzystwo kopalń węgla, zakładów górniczych i przemysłowych w Sosnowicach z dnia 8 (20) listopada rozpoczęło swoją działalność.

Do zarządu w myśl § 25 ustawy wybrani zostali: Pp.: M. Karnicki—prezes, J. Daragan—vice prezes, P. Vassal, hrabia H. de Vassal Montriell, E. Herbst, D. Rosenblum, M. Johnson, G. Mativa.

Na kandydatów wybraui: Pp.: B. Werner, M. Balz, K. Gottman.

Biuro rady Warszawa, ul. Mazowiecka nr 12. Zarząd miejscowy w Sosnowicach, st. dr. żel. warsz.-wied.—Sosnowice.

Dyrektorem zarządzającym mianowany p. Z. A. Surzycki w Sosnowicach. 1557r

PODZIĘKOWANIE

składam panu J. T. za zupełne usunięcie nagniotka u nogi, z górą 30 lat dokuczającego. 4186 J. K.

Dawniej L. M. LILPOP od r. 1786 Długa F. Lilpop Senatorska nr 496 róg Miodowej, poleca wielki wybór zegarków kieszonkowych, stołowych, ściennych i podręcznych. Ceny niskie, gwarancja 2-letnia. 1454r

— Mam zaszczyt zawiadomić JW-eh Panów, iż Restaurację moją z hotelu Francuskiego przenieśliem na ulicę Kotzebue nr 4, naprzeciw telegrafu pod firmą

„Maison Dorée”.

Kuchnia prowadzona będzie przez najpierwszych kucharzy, piwnica zaopatrzona w wina sprowadzane wprost z zagranicy. Wydawać się będą śniadania i kolacje po k. 75. Obiady po rs. 1. Przy lokalu znajduje się pięć gabinetów z komfortem urządzonych z pianinami. 4189

Z uszanowaniem

JULES.

— Otwarta szluzawka przy ulicy Oboźnej codziennie od godz. 8-ej rano do godz. 9-ej wieczorem. W niedziele i święta grywa orkiestra wojskowa, złożona z 30 osób. 4194

KORESPONDENCJA PRYWATNA.

— „Teodora”.—Widzenie ciebie sprawiło mi wielką radość, lecz i smutek, bo nie byłaś samą.

Oczekuję szczerzego od ciebie słowa, wiesz, jak dawno już o to się dopominam. Dziś wyjeżdżam i powrócę na tydzień przed świętami. Adresuj do hotelu na imię twojej znajomej.—X. 4192

— A. L. P.—List z dnia 18 odebrałem. Odpowiedź w Warszawie pod nowymi wskazaniami literami.—10 amo. 1554

E. A. HEURICH,

MIODOWA № 2,

ma zaszczyt zawiadomić, iż obecnie odbywa się

WYPRZEDAŻ

wysortowanych towarów.

1979 R

OSTRZEŻENIE.

Plaga trapiąca od niepamiętnych czasów przemysł tabacznego, przybiera coraz obszerniejsze rozmiary.

Oś główna około której obraca się konkurencja między fabrykantami, stanowi podrabianie etykiet.

Plagą tą dotknięte zostały w ostatnich czasach przeważnie wszystkie wyroby naszej fabryki, w szczególności zaś

PAPIEROSY NIESKLEJANE,

na które rzuciły się z niepomąganą żarłocznością i zjadłością różne fabryki, a między innemi i jedna z fabryk **Petersburskich**, podrabiając gatunki papierosów niesklejanych **Nr 3, 10 i 11**, z tak łudzącym podobieństwem etykiet, że doprawdy trudno jest rozróżnić.

Ostrzegamy zatem pp. fabrykantów podrabiających oraz składników puszczających w kurs owe podrabiane wyroby, że jeżeli nie zaniechają tego niecznego procederu, pociągnięci zostaną do odpowiedzialności sądowej oraz wymienieni z imienia i nazwiska w pismach publicznych, gdyż etykiety nasze zatwierdzone są przez Departament Handlu i Manufaktur.

Szanownej zaś Publiczności przypominamy, że inicjatywa wprowadzenia **papierosów niesklejanych**, jest wyłączną zasługą naszej fabryki.

Przy tej sposobności polecamy znane oddawna papierosy

NORMA, 10 szt. 10 kop.

1935

obecnie znakomicie ulepszone.

BRACI POLAKIEWICZ.

HERBATA

pierwszego zbiorn 1890 roku,
FIRMY DOMU HANDLOWEGO

WOGAU i K^o w Moskwie,

z Banderolą Rządową.

nadeszła i sprzedaje się hurtowo i detalicznie

W SKŁADZIE JÓZEFA KLEINADEL,

ulica **Królewska Nr 39**, wprost Giełdy,

Telefonu Nr 280.

1467R

Poważny interes handlowy,

z obrotem rocznym 80,000 rubli, poszukuje **Wspólnika** lub **Motianta** czynnego, człowieka uczciwego, pracowitego, chrześcijanina, z funduszem 10,000 rubli lub więcej.—Dla bliższego porozumienia refleksanci zgłaszać się zechcą między 1—3 po południu: Zielna Nr **23**, mieszkania **3**. 2008r



Nowość! ciepłe koszule „Edison”, które usuwają wszelką potrzebę używania trykotów, w zupełności zastępują elegancką i wygodną dzienną bieliznę. 1585



Udzielają się lekcje konnej jazdy dla Pań i Panów.—Przyjmują się konie do tresowania, na stajnię i w komis do sprzedania. 2006R

Korzystny interes.

Dla powiększenia interesu konfekcji damskiej z wyrobioną stałą klientelą, dającego 50—60% czystego zysku, poszukuję

Wspólniczki

bez lub ze znajomością fachu, z kapitałem **1,500 do 2,000 rs.**, którym sama wspólniczka rozporządzać będzie.—Oferty proszę składać sub A. A. 1,000 w Kantorze tegoż pisma. 1582

Przedmioty nieznanne w Warszawie „ENAMEL COLOURS”

FARBY do EMALJOWANIA
Każdy, bez nauki, może emaljować na terrakocie, szkłe, drzewie i skórze.

Pudełko rs. 4.

PAPIER JAPONSKI NA REKLAMY.

Japońskie Abażury 6 kop.
Japońskie Podstawki 3 kop.
Japońskie Serwetki 35 kop. tuzin.
Japońskie Wachlarze 9 kop.
Fotografje in 8-o obrazów 45 kop.
Fototypy 8 k. do 1 rs. **Obrazy.**
Oleodruki obrazki francuzkie 3 k.

„FOTOCHROMY”

w nowo utworzonym Magazynie

„A L'ART”

15 Krakowskie-Przedmieście 15.

Wysyłka na prowincję.

1583

MAGAZYN MEBLI

nowych i używanych
ZAŁĘSKIEGO i S-ki

w Warszawie, Marszałkowska № 137

1. Posiada wielki wybór mebli wykwalifikowanych i skromnych.
2. Przyjmuje zamówienia i urządził apartamenty podług rysunków.
3. Dział tapicersko-dekoracyjny, odpowiada wszelkim wymaganiom.
4. Kupuje, sprzedaje i wynajmuje mało używane.

Ceny b. umiarkowane, ale stałe.

Łóżka Żelazne.

Materace druciane, Wózki dziecięce, Kółki, Wagi dziecięce, poleca fabryka J. Neufeldta, Pańska № 36.—Ceny stałe i szczególne uwagę zwraca na trwałość wyrobu. 1535



**OSTRYGI
HOLENDERSKIE**

codziennie świeże

w Handlu Win, Towarów Kolonialnych; Delikatesów i Cygar Hawańskich
Ant. Stępkowskiego,

Wierzbowa Nr. 9. 1727r

WYPRZEDAŻ

Gorsetów tkanych

niżej **HABICH**, kosztu

hurtem lub detalicznie, a także maszyną do wyrabiania takowych, Plac Teatralny pod filarami, sklep № 4. 1549

Ł Y Z W Y

najtaniej w składzie
Adama Kempnińskiego,

Senatorska 22, róg Bielańskiej. 1972r

Na nadchodzące Święta MIODOSYTNI K. Mieszkowskiego,

27, Nowy-Swiat 27,

poleca: Miody do picia czyste i owocowe w różnych gatunkach i cenach.
! Miody Stare! Wina owocowe, Ocet miodowy, Pierniki oraz posia-
da na Składzie *Herbatę Sergijusza Perlowa*, Cukier, Kawę, które
sprzedaje tak hurtowo jak i detalicznie. 1553
Przy handlu *pokój gościnny*.—Miód na lampki.

SKŁAD KORONEK i HAFTÓW

FIRMY

WANDA,

ERYWAŃSKA Nr 16,

otrzymał

Wełny na suknie bardzo tanie od 40 kop.

Flanele z różnych fabryk.

Barchany kolorowe i białe.

Płótna krajowe i zagraniczne.

Firanki—towary białe i kretony.

Tamże przyjmują się obstatunki całkowitych wypraw. 2007r

SKŁAD FUTER

B. REDEL,

16 Nalewki 16, 2-e piętro w bramie,
zaopatrzony został we wszelkie gatunki futer, tak w skórkach jak i w błonach.
Ceny bardzo umiarkowane. 2004R

Nauka i wychowanie.

Adres: Kancelonowanego biura rekomendacji
Anauczyeli, guwernantek i bon Józefa Łu-
czyńskiego, Włodzimierska Nr 6, parter, trzeci
dom od Świętokrzyskiej. 3495r

Adres: francuzki z angielskim, niemieckim,
Az wyższą muzyką, do umieszczenia zaraz.—
Biuro nauczycielskie pierwszorzędne Jasiń-
skiej, Berga 6, parter. 3506r

Adres: Pierwszorzędne kancelonowane biuro
Anauczyeli, Sikorskiej, Niecała 12, reko-
menduje: nauczycieli, nauczycielki, bony. 3402r

Adres: Kancelonowane biuro nauczycielskie
AWalerji Max, Kotzebue 2, rekomenduje
nauczycieli, nauczycielki, bony—francuzka za
lekcje żyjez obiad. 33832

Adres: pierwszorzędne biuro nauczycielskie
Ago Zaleski, Mazowiecka 16, rekomenduje
nauczycieli, nauczycielki, bony. 13r

Artystyczno-rzemieślnicza szkoła żeńska,
A Jądwi Przewońskiej, Niecała 10, nagrodzo-
na medalem za najlepszy wykład wszystkich
rzemiosł i najzgrabniejszy krój. Uczennice
szybkie odnoszą korzyści, ceny przystęp-
ne. 32536

Buchhalterji wyucza nauczyciel specjalista,
Bautor „Buchhalterji dla Samouków” (ca-
łość rubla), Gustaw Chwat, Niecała 4. 34383

Młoda niemka, dyplomowana, udziela le-
kcji i u siebie, także korespondencji han-
dlowej i buchalterji od 10—12. Plac św. Ale-
ksandra 6, mieszkania 49. 34086

Muzyki, języków obcych, polskiego, udzie-
lam tanio. Chmielna 36, m. 10. 3449r

Matematykę i zadania matematyczne prze-
rabiam z uczniami i uczennicami gimna-
zjów, specjalnie klas wyższych. Oferty: Kur-
jer 234. 33749

Potrzebna francuzka na demi-plac z dopła-
tą lub bez. Bonifraterska 27, stróż wska-
ze. 33755

Poszukuje się polki posiadającej gruntowną
znajomość języka francuzkiego, niemieckie-
go i muzyki do nauki trojga dzieci na cztery
godziny dziennie. Wiadomość: Nowy-Swiat
Nr 7, mieszkanie 16. 34146

Potrzebna jest nauczycielka polka, znająca
język francuzki—do dorastającej panienki.
Nowolipki Nr 52, m. 2. 34145

Potrzebna zaraz nauczycielka na wieś, po-
siadająca nauki klasyczne, muzykę z kon-
wersacją francuzką lub niemiecką. Chmielna
30, mieszkania 2. 34114

P.p. geometrów przygotowuję do egzami-
nu na obie klasy. Oferty: Kurjer „Egzami-
na.” 33748

Student korepetytor znający niemiecki, po-
trzebny do ucznia kl IV-ej gimn. fil. zamie-
szkałego na Pradze. Wiadomość: Żorawia 4,
mieszkania 11. 34186

Student uniwersytetu poszukuje lekcji lub
skorepetycji. Wiadomość: Mokotowska 51,
mieszkania 26, (od godziny 4-6j). 3511r

Szkoła froebliowska. Marszałkowska Nr 119,
Smieszkania 12. 32952

Student, doświadczony korepetytor, udziela
lekcji tanio. Oferty: kantor Kurjera War-
szawskiego „H.” 34049

Ukończywszy gimnazjum realne w bieżą-
cym roku poszukuje korepetycji. Oferty w
kantorze Kurjera dla A. W. 34095

Udzielam początków muzyki. Mogę i na
własnym fortepianie. Podwale Nr 9, mie-
szkania 8. 34096

Wyższy francuzki—wyłącznie dla bardzo
dobrze wychowanych. Oferty Kurjer War-
szawski 21. 33747

Zakład wychowawczo-gimnastyczny Kapliu-
skiej. Ulica Wileza 6. Opłata 3 rs. miesię-
cznie. 33384

Zakład wychowawczo-gimnastyczny Marji
Zeller. Senatorska Nr 11, rog Nowo-Miodo-
wej, dawny dom Roezlera. 3472r

Doniesienia osobiste.

Człowiek młody, inteligentny, milej po-
wierchowości, mechanik na drodze żela-
znej w Warszawie, posiadający gotówki rs.
2,000, pensji stałej rs. 600, poszukuje żony
panny lub wdowy z kapitałem od rs. 1,000.—
Wiadomość gdzie składać oferty upraszam
nadsyłać pod adresem: ulica Kościelna Nr 10,
mieszkanie 21, pod lit. „K. M.” 33318

List dla Martyny X. na pocztę. 34139

Mam interes przemysłowy dobrze prosperu-
jący, ogólne i fachowe wykształcenie, które
mi pozwalają skutecznie pracować, jestem
młody i przystojny, nie mając jednak odpo-
wiednich znajomości, życzę sobie tą drogą po-
znać w celach matrymonjalnych pannę młodą,
inteligentną, milej powierzchowności, z kilko-
ma tysiącami rubli posagu, a głównie z temi
przymiotami duszy, które są podstawą tak
szczęścia w ogóle, jakoteż i szczęścia małżeń-
skiego. Adres: Warszawa poste-restante, dla
„Lamberta” za okazaniem kwitu Kurjera
Warszawskiego Nr 33721. 33721

Młody człowiek, lat 27, inteligentny, nie-
młodziutki, zamieszkały w gub. podolskiej,
mający do 2,000 rs. rocznego dochodu, pragnie
wstąpić w związek małżeński z osobą przy-
stojną, gospodarną, w odpowiednim wieku,
średniego wzrostu, posag nie wymagany.—
Wiadomość gdzie składać oferty upraszam
nadsyłać pod adresem: M. Łoziński, gub. podol-
ska, poczta Gajsyn-Sobolówka. 33734

Posady i prace.

Adres: Nowy-Swiat 48, m. 9. Koresponden-
cja, tłumaczenie w ruskim, polskim, an-
gielskim, francuskim, niemieckim. 33496

B.rządca majątku, znający dobrze rysunki
B.geometryczne, inteligentny, poszukuje od-
powiedniego zajęcia. Adresy proszę złożyć w
Kurjerze Warsz. pod lit. K. O. W. 33982

Była obywatelka, w średnim wieku, mając
Bszepnie fundusze, poszukuje miejsca bez-
płatnie do towarzystwa damy lub zastępstwa
matki młodym panienkom. Rekomendacje po-
ważnych osób. Podwal Nr 9, m. 8. 34090

Telefonu Nr 436.

Kantor wynajmu Karet i Powozów oraz Karet
i Omnibusów kolejowych żółtych, Plac Warecki 10.
Wynajmuje: Karety, Landa, Faetony na spacer, śluby,
bale, teatru, koncerta i t. p., na godziny, dziennie i miesięcznie, po
cenach zwyczajnych.—**Poleca Karety specjalnie ślubne**,
Karetki dwuosobowe jednokonne oraz na obecny
sezon **Sanki, Karetki i Omnibusy żółte do wszyst-**
kich Dworców Dr. Żelaznych.

Telefonu Nr 436.

1548

L. i C. Hardtmuth.

Wierzbowa Nr 6.

WYPRZEDAŻ

towarów wysortowanych, a mianowicie:
wyrobów majolikowych, terra-cottowych: porcelanowych i szklanych
oraz Szczyrków i Brzytew! 1932R

po cenach znacznie niższych!

Poszukuje się LOKALU

w czasie od 1-go Stycznia do 1-go Lipca 1891 r. obszernego, możliwie odosobnio-
nego, ze sklepem frontowym (lub bez takowego), z 3—4 pokojami przybranymi na
kantor, z obszernymi długimi, wysokimi remizami, z wygodnym wjazdem po-
dworzowym; oprócz tego mieszkanie w tym samym domu z 3 lub 4 pokojów, dla
nowo-otworzyć się mającego interesu technicznego, w dzielnicy objętej ulicami:
Nowy-Swiat, Królewska, Wielka i Jerozolimka.—Oferty „Dla interesu techni-
cznego” do biura ogłoszeń, Senatorska 26. 2002R

Bona francuzka, świeżo przybyła, znająca
Bszycie, poszukuje miejsca. Zgoda 6, miesz-
kania 8. 34070

Była uczennica konserwatorium wiedeńskiego-
Bgo i praskiego, specjalnie solistka skrzyp-
cowa, posiadająca grę na fortepianie, flecie i
wiolonczeli, życzę znaleźć zajęcie na wsi na
przystępnych warunkach. Listy adresować
prosi: E. J. poste-restante Budin bei Prag
(Böhmen, Oesterreich). 3521r

Buchalter-korespondent w językach pol-
skim, ruskim, niemieckim i francuskim,
posiadający nadto angielski i włoski, poszu-
kuje odpowiedniego zajęcia. Łaskawe oferty
pod literami K. D. proszę składać w kantorze
Kurjera Warsz. 34118

Były urzędnik poszukuje zarządu domu z od-
powiednią do wymagań kauceją. Oferty
przyjmuje Kurjer Warszawski pod literami
Z. Z. 22. 34134

Człowiek młody, z sześcioklasowym realnem
wykształceniem, mając parę godzin wol-
nych, pragnie przyjąć jakieś zajęcie, specja-
lnie rysownictwo. Oferty pod „Pragnę” w
kantorze Kurjera. 34126

Do pozowania artystom potrzebne są mo-
dèle kobiece. Wiadomość ul. Marszałkow-
ska 73, w pracowni Nr 5. 34207

Do sklepu kolonialnego potrzebny chłopiec.
Wiadomość: Chłódna Nr 50. 34091

Do pracowni sukien potrzebne panny zda-
tne do staników i okryć i maszynistka do
maszyny Singera, Oboźna 10. 34159

Handlowiec z rekomendacją poważnych
firm, językiem polskim, niemieckim, rus-
skim, poszukuje posady wojażera, inkasenta,
magazyniera i t. p. Łaskawe oferty uprasza
złożyć sub L. Z. kantor Kurjera Warszaw-
skiego. 34046

Kamieniarz, który wykonywa roboty sztu-
kateryjne, kościelne i dworskie, poszukuje
odpowiedniej pracy na prowincji. Adres mój
ul. Skórzana Nr 10, stróż wskaże. 33947

Młodzieniec z ruskim i polskim językiem
pragnie przyjąć jakąkolwiek posadę, na
zadanie może złożyć kauceją. Oferty pod lit.
S. P. proszę złożyć w kantorze Kurjera. 33977

Młody człowiek, ze średnim wykształce-
niem, dobrze obeznany z porządkiem fabry-
cznym i biurowym, kontrolą robotników, pas-
portów, odbiorem i ekspedycją towarów, po-
syłek, listów, kopjowaniem, rejestrowaniem,
przepisami rządowymi dla fabryk, konserwa-
cją dzwonek elektrycznych, telefonów, po-
siadający chlubne świadectwa, może się powo-
łać na liczne protekcyjne znaczniejsze osób m.
Warszawy, poszukuje stałego miejsca pracy.
Łaskawe oferty proszę składać: Kurjer War-
szawski dla „Szczęśliwy.” 34104

Młodzieniec z prowincji, z językiem rus-
kim i polskim, obeznany z handlem galan-
teryjnym, pragnie przyjąć jakąkolwiek posadę,
na zadanie może złożyć kauceją. Oferty pod
lit. W. Z. proszę złożyć w kantorze Kurjera
Warsz. 34140

Kucharka poszukuje miejsca na stałą albo
Kna przychodnią. Wiadomość: Marszałkow-
ska 145, m. 17. 33794

Mogę wyrobić posadę stałą człowiekowi
znającemu dokładnie korespondencję han-
dlową w językach niemieckim, francuskim i
polskim. Oferty z oznaczeniem honorarium
pod F. Z. 100 kantor Kurjera Warsz. 34094

Osoba średniego wieku, z francuskim, mu-
zykalna, ze świadectwem, szuka zajęcia to-
warzyski lub do dzieci. Nowogrodzka 18,
m. 16, o 3-ej. Może wyjechać. 34172

Osoba praktyczna, w średnim wieku, znająca
krawiecczyznę, posiadająca języki fran-
cuski i niemiecki, może przyjąć zarząd domu,
zajęcie się dziećmi lub też gospodarstwem
wielkimi albo do pielęgnowania starszej o-
soby. Ulica Mokotowska Nr 49, m. 1, u p. Le-
szczyńskiej. 34154

Potrzebny chłopiec lub praktykant do za-
kładu ślusarskiego. Mostowa Nr 26. 34013

Potrzebne są panny do haftu na wyjazd.—
Wiadomość: Leszno 18, m. 48. 33928

Potrzebna bona niemka z dobrymi świade-
ctwami. Królewska 47, mieszkanie 5. 33976

Potrzebna jest kobieta pojedynca, uczciwa,
któraby za mieszkanie podjęła się posługi.
Wiadomość: Żelazna Nr 48, m. 26. 33972

Pracy poszukuje zaraz człowiek umięjący
czytać, pisać, woźnego lub stróża. Ogodo-
wa 28, u tapicera. 33264

Potrzebna gospodyni znająca się na gospo-
darstwie wielkim domowym. Wiadomość:
Leszno Nr 58, mieszkanie 8. 33823

Potrzebne są zaraz hafciarki do monogra-
mów na wyjazd, z dobrem wynagrodze-
niem i z całym utrzymaniem. Wiadomość u
L. Kube, Elektoralna 13. 349 r

Potrzebni są kotlarze do roboty łodzi żela-
znych. Oferty adresować: fabryka M. Re-
kosz w Kownie. 33952

Potrzebna panna uzdolniona do haftu kolo-
rowego. Mokotowska Nr 55, m. 7. 33941

Potrzebne panny do trykotów podręczne i
do nauki. Tamka Nr 44, m. 7. 34129

Potrzebne panienki do haftu białego. Mar-
szalkowska 105, m. 8. 34127

Potrzebne są dwie panny służące z dobrymi
świadectwami. Chmielna 18, m. 1. 34125

Poszukuje miejsca starsza panna sklepowa,
mająca kilkoletnią praktykę, najpiękniejsze
świadectwa, a w razie ządania może złożyć
kauceją. Adres: Pańska Nr 69, u pp. Żukow-
skich. 34109

Potrzebna jest panna znająca krawiecczy-
znę do domu prywatnego. Marjańska Nr 6,
mieszkanie 3. 34107

Potrzebne są panny do staników i spódnicy.
Bednarska 21, Wiediger. 34144

Potrzebne panny do sklepu rękawiczniczego.
Ulica Bielańska Nr 7. 34168

Potrzebne panny zdolne do staników i pod-
ręczne. Zielna 27, pracownia Józefiny. 34156

Potrzebna gospodyni znająca gospodarstwo wiejskie, umiejąca pracować i gotować. Świadczenia wymagane. Nowogrodzka 24-6. 34162

Potrzebna bona niemka na wieś od Nowego Roku, z lepszym wykształceniem i ze znajomością języków polskiego i francuskiego. Nowy-Swiat 4, Pralnia Warszawska. 34150

Panny stanciarzki i spódniczarki potrzebne zaraz. Jasna 5, mieszka. 6. 34211

Potrzebna jest panna, tylko z uciechowej rodziny, może być sierota, do wyreczenia pani w gospodarstwie domowym i do krawieczyny. Podwale 10, m. 3, od 10-3-ej. 34195

Potrzebni uczniowie przychodni do introligatorni za wynagrodzeniem. Kosiniński, Marszałkowska 80. 34182

Panny kompletne uzdolnione do staniów, okryć, potrzebne natychmiast. Pracownia Katali W., Elektoralna 21, m. 8. 3519r

Potrzebna zdolna panna zaraz do sukienek trykotowych. Królewska 45, mieszka. 15. 3322r

Panna znająca krawieczynę szyje w domach prywatnych. Marszałkowska 62, mieszka. 15. 34217

Potrzebna podreżna do staniów i spódnic. Szkoła 5, mieszka. 15. 34183

Publi 100 za wyrobienie miejsca kasjera. Magazynu, inkasenta, podróżującego i t. p. Dyskretna. Oferty pod O. F. Biuro ogłoszeń Senatorska 26. 3473r

Publi 25 za wyrobienie posady agronomowi, akwalerowi, posiadającemu chlebne świadectwa. Wiadomość: Chmielna 7, mieszka. 8a. 34191

Publi 100 za wyrobienie posady, dyskretna. Zapewniona. Wspólna 28, m. 15. 34163

Sklepowa dobrze oboznana z handlem pończoszniczym i norymberskim zechce zostać adres swój w składzie obci, Marszałkowska 120. 33081

Uczeń potrzebny do robót galanterijnych skórzanym. Elektoralna 6, m. 8. 34143

Uczeń przychodni potrzebny do zakładu tokarsko-reparacyjnego. Nowo-Senatorska 6. 33909

Uczeń introligatorski, znający krajanie pudełek, moralnego prowadzenia, z rekomendacją, potrzebny. Papeterie na Sewerynowia, o wpół do 2-ej wieczór wpół do 9-ej. 33937

Urządnic obeznany z przepisami policyjnymi, z kancją rs. 1.000, poszukuje zarządu domem za mieszkanie, chętnie przy małą dopłatą. Oferty pod lit. J. 1000 przyjmują cukiernia Zawistowskiego, róg Marszałkowskiej i Ziętej. 33761

Uczeń potrzebny do zakładu wyrobów mechaniczno-słusarskich i okuć budowlanych. Chmielna 49. 3481r

Z Morzycki i S-ka, Tłomackie 4, potrzebują ekspedytora na kolei, przyjmują tylko fachowca z dobrymi świadectwami. 3518r

Zaraz potrzebna maszynistka, dziurkarki i zezennice do bielizny. Dzielna 58, mieszka. 2. 34099

100 rubli więcej za wyrobienie młodemu uczniowi, byłemu urzędnikowi, skromnej posady na kolei lub w jakiej innej instytucji w Warszawie, na prowincji lub w Ośrodku. Oferty: Kurjer Warszawski Z. D. 34210

Kupno i sprzedaż.

Adres: Herman i Grossman, 16 Mazowiecka. Fortepiany, organy. Sprzedaż ratami, wynajem. 2870r

Anielskie sztychy kolorowane, obrazy, minjatury, sztychy, brzozy, porcelana, meble, zbroje, pasy polskie, materjał stare, srebra, biżuteria, wszelkie przedmioty starożytne i nowe kupuje księgarnia B. Bołewicza, Saski Plac 5. 28951

Adres malarni oraz najtańszego w Warszawie awie skład porcelany i fajansu. Bracka 10, Ryszard Fijałkowski. 1133r

Adres: Alfons Starzyński, Nowy-Swiat 8. Fabryka galanterji rzeźbionej, malowanej i wypalanej, przyjmuje obstalunki w zakres snycerstwa wchodzące. Wielki wybór kolorów. Handlującym rabat. 33220

Adres malarni i najtańszego w Warszawie skład porcelany St. Mioduszwewskiego, ul. Szpitalna 10. 3319r

Algierka na baranach, nowa, do sprzedania. Leopoldyna 7, m. 18. 34132

Bardzo ładny debowy kredens do sprzedania. Nowy-Swiat 12, u stolarza; przyjmuje obstalunki i reparacje. 3513r

Bandaż rapturowy, irygatory, suspensorja, woreczki higieniczne, gąbki ochronne, termometry „najtaniej” w magazynie optycznym Drehera, Szpitalna 6. 33917

Bilard do sprzedania. Ul. Złota 21, w ciukierni. 33994

Cetry dwumiesięczne, oryginalnej maści, b. ładne, do sprzedania, brzozy i łosie i maszyn do szycia Singera. Kruca 26, m. 21, do 11-ej zrana i od 4-7-ej wieczór. 33775

Do sprzedania kompletne urządzenie pokoju sypialnego białe malowane, kwiaty, a-morki, w środku machoniowe, w stylu Ludwika XVI, o 30% taniej. Magazyn mebli K. Rabong, Nowy-Swiat 39. 33278

Do sprzedania sanki czteruosobowe fabryki Rentla, prawie nowe oraz sanki dwuosobowe, małe, fasonu petersburskiego. Erywańska 9, stróż wskazuje. 33940

Dla amatorów. Sery i kielbasy oryginalne litewskie, znane ze swej dobroci oraz miód patoka, nadeszły świeżo do składni K. Mieszkowski 27 Nowy-Swiat 27. Sprzedaż hurtowa i detaliczna. 33632

Do sprzedania złożono w komisji z powodu wyjazdu: futra damskie i męskie, palta zimowe, okrycia i dolmany mało bardzo używane oraz maszynę do szycia Wholera. Wiadomość: Świętojerska 12, u właściciela domu, od 10 do 2-ej. 33768

Dywanów angielskich oryginalnych najwięk- ksy wybór! Najniższe ceny. Giełżyński, Marszałkowska 137. 2799r

Do sprzedania dwa łóżka machoniowe pięknej starej roboty, rzeźbione, z materacami sprężynowymi i rotunda z kół angorskich, kryta aksamitem, na osobę małego wzrostu. Jerozolimka 70, m. 17, od 11-1-ej. 33985

Do sprzedania samowar nieużywany fra- dzetowski z przyborami. Chmielna 20, mieszka. 5. 33988

Do sprzedania ponton 10-miesięczny czy- stej rasy. Hotel Wiedeński 46, zastac można do 11-ej zrana. 33950

Do sprzedania futro męskie i sofa. Ulica Śliska 4, m. 15. 34113

Do sprzedania 3 bryleki, kareta i fiatoni- k, wszystko używane, na parę i jednego k nia, za przystępną cenę. Wiadomość: ul. Chłodna 39, mieszka. 40. 34110

Łódź, masło, powidła, grzyby suszone. Złota 22, m. 2. 34136

Do sprzedania: posagi dwóch królów pol- skich z brzozy, wielki kredens debowy w- wnątrz lipowy, bogato rzeźbiony, skrzypce koncertowe, biurko orzechowe męskie, naj- lepsze szkoły skrzypcowe, lampy salonowa i zyczałna, lambrekiny. Wiadomość każdego dnia od 12-ej do 8-ej, ulica Żorawia 11, mie- szka. 22. 34161

Fortepian wiedeński rs. 210. Twarda 7, mieszka. 31. 34018

Futro męskie nurki, futro damskie opsy i- pianino do sprzedania. Królewska 29, mieszka. 21. 33729

Fabryki własnej sukna kory poleca A. Ru- dowski, Marszałkowska 151. 471r

Fatra, szuba niedźwiedzia i algiorka funato- wa, kołnier i wyłogi skunksowe, prawie nowe, na wzrost wysoki, do sprzedania. Ulica Wspólna 44, u właściciela domu. 33507

Futro z kołnierem bobrowym i różną garde- robą męską, prawie nowa, na osobę małego wzrostu, do sprzedania. Leszno 33, m. 4, od godz. 11 zrana do 2-ej po poł. 3501r

Fortepian koncertowy, rok używany, kos- tował rs. 550, sprzedam za 360. Jasna 3, fa- bryka pianin. 33833

Futro damskie rotunda na białych baranach, prawie nowa, za pół ceny do sprzedania. Erywańska 5, m. 15. 33963

Futro bobry amerykańskie, w bardzo do- brym stanie, bardzo tanio. Senatorska 10, mieszka. 19. 33939

Franki najtańsze, białe, creme i kolorowe, wybór wielki, ceny stałe, Pierwszy Spe- cjalny Magazyn Firanek F. Dukowski i S-ka, Wierzbowa 1. 3320r

Fortepian krótki, bardzo dobry, rs. 120 do sprzedania. Ul. Żorawia 7, poprzeczna ofi- cyna. 34014

Futro szopy, garnitur mebli, kanarki, fran- ki, kandelabry. Nowy-Swiat 56, m. 12, za- stac od 12-4-ej. 32454

Fortepian Maleckiego mało używany. Zo- baczyć można zrana od 10-12-ej. Żelazna 93, mieszka. 18. 33363

Fortepian krótki, dobry, rs. 300. Miodowa 17, m. 27. 34170

Futro damskie do sprzedania. Krakowskie- Przedmieście 4, Kozłowski. 34158

Futro damskie lisy, kołnier tumakowy, sa- mowar do sprzedania. Nowogrodzka 24-6, od 3-4-ej. 34151

Futro niedźwiedzie z pod płaszczu, w dobrym stanie, rs. 80. Garnitur tumakowy damski, stare książki. Wspólna 25, mieszka. 9, od 12-2-ej. 34209

Futro damskie pizmowce, kołnier tumako- wy tanio. Bednarska (dom Dobroczyńców), skład niei Stodulskiej. 34197

Fortepian fabryki Hofera, mało używany, sprzedam. Złota 39, mieszka. 40. 34193

Fortepian fabryki Maxa, półsiódmej okta- wy, do sprzedania tanio. Grzybowska 32, m. 14. 34185

Futro damskie, stoł owalny orzechowy tanio do sprzedania. Dzielna 27, m. 4. 34088

Fortepian Kralla-Seidlera do sprzedania. Widok 20, m. 8. 34128

Futro niedźwiedzie do sprzedania. Szwajcar hotelu Victoria. 34119

Futro męskie skunksy, duże, zdane do po- dróży, za rs. 80. Wiadomość: Długa 29, w sklepie żelaznym. 33675

Garniturek fantazyjny, kozetka, 2 krzesła. Nowa tania. Kruca 38, tapicer. 33914

Garniturek czarny fantazyjny, pluszem kry- Gty, bardzo ładny, dobrej roboty, niedrogo sprzedam i otomanę. Ul. Miodowa 19, stróż wskazuje. 34058

Garnitur mebli orzechowych bardzo dobrej roboty tanio; także znaczenie bielizny od 7 kop. Warecka 1, m. 3. 34167

Jest do sprzedania kostium turecki różowy i jasłowy, haftowany złotem. Cena 50 rs. W domu od 2-3-ej, Smolna 23, m. 14. 33984

Kasy ogniotrwałe najtańsze i najlepsze u R. Bohtego, Nowy-Swiat 34. 370r

Placz wierzchowa tanio do sprzedania, zda- tna na matkę. Hoza 78, m. 18. 34112

Kolnier skunksowy do sprzedania za rs. 15. Chmielna 63, m. 28. 34190

Kredens debowy o podobny i szafa orzechowa. Niżej kosztu, u stolarza, Kruca 47. 34194

Kredens debowy za przystępną cenę. Nowy- Swiat 23, m. 11. 33722

Kapelusze żalobne i krope angielską na we- lony tanio sprzedaje magazyn. Bogusław- skiego, Zabia 4. 33 71

Kasy ogniotrwałe 25%, tanio do innych koennikow. Ul. Marszałkowska 125, Sikor- ski. 32376

Lustra na raty sprzedaje miejscowym i na prowincję fabryka Maurycy Silberberga, Rymarska 8. Z powodu istniejących firm po- dobnych proszę uważać na dokładny adres: 8 Rymarska. 33335

Mebie salonowe: garnitury czarne, orzecho- we, fantazyjne, szafy, łóżka, umywalnie, do jadalni debowe, szafka lustrzana, bibliote- ki, otomany i inne Marszałkowska 119, w po- dwórz, druga brama, mieszka. 15. 33923

Mebie za bezcen! Garnitur czarny orzecho- wy, lustra, rozmaite inne meble, szafy, kredensy, stoły, krzesła, łóżka, biuro, szeslongi, franki. Chmielna 37, m. 30, przy rogu Mar- szalkowskiej. 34036

Mebie tanio, garnitur czarny, orzechowy, otomana, szaty, komody, łóżka, kredens, krzesła, stoły, szafki do bielizny. Mokotow- ska 59, przy Placu Aleksandra, stróż wskazuje. 3249r

Magazyn mebli Rabong, Nowy-Swiat 39, poleca meble własnego wyrobu po cenach przystępnych. 33270

Mebie po zwinitym magazynie, rozmaite garnitury, otomany, szeslongi, szafy, kre- densy i inne za bezcen. Świętokrzyska 18, m. 18, w bramie ni lewo. 34043

Mebie, garnitury, otomany, szeslongi, sofy, szafy, komody, łóżka, biurka i inne po nie- praktykowanie niskich cenach. Krakowskie- Przedm. 10, m. 6, wprost św. Krzyża. 34023

Maszyn pończosznicych 5, stoły, szafki wy- stawowe do sprzedania. Kruca 37, stróż wskazuje. 20060

Mebie, kozetka, 6 krzesel, szafa, franki. No- wy-Swiat 42, mieszka. 2. 34200

Mieko wyborne wiejskie po kop. 8 kwarta- liz odnośnieniem do domów. Tamka 23, mieszka. 8. 34147

Maszyna introligatorska do złozenia (stem- plowania) potrzebna. Oferty uprasza się składać w kantorze Kurjera Warszawskiego pod lit. B. K. 34181

Malowane fartuszki, poduszki, atlas na wianochy, gipsowe serwetki, fartuszki, włóczkowe z jedwabiem szal, pelerynka, oza- peczki dzieciinne, welniane męskie tanio, pu- delka ozdobne, pantofelki do zegarków oraz materiał na suknie i czapczka futrzana i haf- towana męska. Żorawia 1, m. 6. 34108

Mebie, garnitury stylowe i fantazyjne, oto- many, szeslongi, sofy, łóżka, umywalnie, szafy, stoły i inne z powodu zupełnego zwi- nienia magazynu sprzedaje po cenie niższej kos- tu, Marszałkowska 117, Myszkowski. 34226

Mebie i różne rzeczy do sprzedania. Od 10 do 4-ej. Orla 4-13. 34219

Maszyna do robienia pończoch welnianych i kamazy, ładnie robiąca, duża, za rs. 55 do sprzedania u mechanika, ulica Senatorska 28. 3478r

Nauczycielka sprzedaje z powodu wyjazdu skromne umeblowane jednego pokoju. Aleja Jerozolimka 27, mieszka. 16, od 6 do 7-ej wieczorem. 3512r

Najtaniej kaftaniki, kalessony trykotowe męskie, damskie, dzieciinne, poleca w wiel- kim wyborze A. Kierst i S-ka, 5 Bielańska, naprzeciw Daniłowiczowskiej. 33800

Owoce własne poleca „Ogrodnik Polski” Mazowiecka 11. 3454r

Pianino prawie nowe do sprzedania. Leszno 24, fabryka fortepianów. 3507r

Przesłone sztychy angielskie kolorowane, prodajowe, 2 tomy Omentarza Powązkow- skiego, minjaturki, parę brzytew nieużywa- nych sprzedaje. Od godz. 11-12-ej. Orla 4, mieszka. 14. 34039

Pracownia sukien i okryć damskich; także pianino czarne do sprzedania. Chmielna 38, mieszka. 7. 34166

Pianino zagraniczne nowe tanio do sprze- dania. Nowy-Swiat 4-2. 34187

Pianino zagraniczne, prawie nowe, tanio do sprzedania. Bednarska 24, m. 13. 340 1

Pianino zagraniczne, prawie nowe, tanio do sprzedania. Warecka 9, m. 15. 340 2

Pianino czarne zagraniczne, mało używane. Fisharmonja Estej do sprzedania. Nowy- Swiat 1, mieszka. 12. 34121

Sanki petersburskie pojedyncze do sprze- dania. Ulica Dobra 19, wiadomość w kanto- rzo. 33733

Suknia czarna z ljeńskiego atlasu, 8 brytów szerokości, mało używana, jest do sprze- dania. Leopoldyna 17, mieszka. 10. 34001

Suknia czarna aksamitna wieczorowa, futro damskie welną kryte, kołnier i mufa tu- makowe do sprzedania. Złota 22, mieszka- nia 2. 34137

Szafa do sprzedania: zegar duży ścienny (regu- lator sekundy), garnitur nowy fajansowy angielski na 12 osób, 2 portjery, 2 ozdobne lambrekiny, 6 debowych rzeźbionych grym- sów, garnitur fajansowy nowy do umywalni, dwa obrazy olejne w ozdobnych ramach, lamp- pa salonowa i dwa kandelabry z brzozy złoc- nego. Ulica Wspólna 28, mieszka. 3, między 1 a 3-ia. 34133

Szafy do sprzedania. Krakowskie-Przedmie- ście 2, mieszka. 30. 34157

Sanki petersburskie i sanie familijne do sprzedania w hotelu Polskim. 33765

Sprzedam dubeltową czterostrzałową (ka- pieszonówkę). Chmielna 23-7, od godz. 4-ej do 6-ej. 33969

Szafę, krzesła tanio sprzedam. Żelazna 89, stolarz Grabowski. 34193

Tanio otomana i sofa. Żorawia 26, od Marszałkowskiej, u tapicera. 34 24

Tanio sprzedam łóżka, przyjmuję odnawia- nio i reparacje mebli. Chmielna 9, sto- larz. 34131

Wazne na czasie! Z powodu zwinięcia inte- resu wyprzedam w magazynie wyrobów re- kawicznich L. Kunickiego, egzystującym od lat 55, Bracka 25 (dawniej Krak.-Przedm.) Specjalne znane z dobroci wyrobu ubrania je- lonkowe, kurtki, kaftany i spódnie lusołowe do polowania i konnej jazdy, chroniące od prze- zębienia i reumatyzmu, zalecane przez pp. le- karzy, jak również prześcieradła, poduszki i trzozy podróżne. Ceny niższe! 33920

Wina włoskie Vermouth, kuracyjne, stare w handlu J. Korneckiego, Marszałkowska 107, róg Chmielnej. 3370r

Z powodu wyjazdu sprzedaje lustro, szatę, komodę, biurko d. m. kie i krzesła bogato rzeźbione, foteliki, fotel na szrubie, portjery, stół, zegar, etażerka, lampy, łóżka żelazne i dziecinne, nocna szafka, szafa kuchenna, balja, wanienka, wszystkie inne rzeczy, skrzynia ku- chenna do węgla, drobiazgi. Nowogrodzka 31, mieszka. 15. 34105

Ztrandol gazowy zgrabny, komoda jesiono- wa prawie nowa oraz wyżły młode i ułożony niedrogo. Elektoralna 8. 34214

Z powodu wyjazdu do sprzedania meble z salonu i gabinetu, lustro, kredens, stoły, krzesła, szaty, łóżka i t. p. Nowy-Swiat 69, mieszka. 8. 32494

12 kop. fant pudru z cukru najlepszego w składzie herbaty, cukru i towarów kolo- nialnych Władysława Biernackiego, Marszał- kowska 77, róg Wilczej, w Warsza- wie. 33802

Interesa handl. i mająt.

Apteka z obrotem 2.400 rs. do sprzedania. Wiadomość w składzie aptecznym Biernacki et Jacobson, Senatorska 32. 33381

Apteka centralna na prowincji, z domem mu- rowanym, jest do sprzedania. Wiadomość w składzie aptecznym Jacobson i Biernacki, ul. Senatorska. 33382

Do odstąpienia zaraz sklep niciarsko-dy- strybucyjny, dobrze procentujący. Marszał- kowska 125. 33946

Do sprzedania kawiarnia z bilardem. Mo- stowa 29. 33552

Dystrybucja bardzo tanio jest do sprze- dania z powodu wyjazdu. Wiadomość: Nowy- Swiat 44, w dystrybucji. 34093

Do sprzedania sklep spożywczo-dystrybu- cyjny przy ulicy Leszno 69 za cenę u- miarkowaną. 33774

Handel kolonialno-spożywczy, egzystujący od 20 lat, do sprzedania w najlepszym pu- nkie. Wiadomość: Kruca 38, m. 18. 34215

Interes handlowy do nabycia, bardzo korzy- stny. Wiadomość: Garbarska 4, mieszka- nia 7. 34130

Jest do sprzedania zaraz sklep spożywczy z zapasami zimowemi. Ulica Nowogrodzka № 4. 34155

Kantor przewozowy Z. Morzycki i S-ka, Plomackie 4, poleca skrzynie i pudełka pocztowe własnego wyrobu, uskutecznia pakowania, przeprowadzki, odbiory i ekspedycje kolejowe i pocztowe. 3520r

Korzystne kupno domów i majątków ziemskich. Kto chce kupić tanio, proszę pismieniem lub osobiście zgłosić się do pełnomocnika, Marszałkowska № 136, m. 15, od 4-ej do 6-ej. Tamże do lokacji kapitał rs. 80,000 częściowo. 34177

Korzystny interes. Jest do nabycia z powodu wyjazdu sklep z urządzeniem krawieckim. Oferty proszę składać w Kurjerze Warsz. pod lit. T. S. 33560

Magle do sprzedania. Ulica Długa № 5, m. 32. 33918

Magle do sprzedania w każdym czasie. Ul. Żelazna № 47. 34141

Nieruchomość przy rogatkach powązkowskich, ulica Długa, opatrzona numerami pol. 73 i 75, do sprzedania z wolnej ręki i bez pośrednictwa osób trzecich, na dogodnych warunkach. Bliższa informacja powyżej można w fabryce garbarskiej. Temler i Szwede, w niedzielę zaś i święta u rządcy domu. 34021

Osoba płci żeńskiej, posiadająca rs. 1,000, może mieć przyzwoite utrzymanie i procent od tej sumy. Wiadomość w kantorze W. Lucas, Krakowskie-Przedmieście № 56. 33936

Poszukuje dzierżawę apteki. Oferty składać w Kurjerze Warsz. № 150. 33958

Polowanie do wydzierżawienia blisko Grodziska. Wiadomość: Wspólna 14, mieszkania 6. 34148

Potrzebne 1,500 rs. na pierwszy numer hy-poteki, dom bez Towarzystwa. Wiadomość: Leszno № 18, m. 60. 34213

Plac na Pradze do sprzedania. Wiadomość: Leszno № 18, m. 60. 34212

Pralnia Pauliny, Krucza 38, do sprzedania z powodu zajęcia familijnych, ze stałą klientelą. 34196

Potrzeba jest kilkaset rubli z udziałem w pracy, kapitał pewny, można go wycofać w każdej chwili. Oferty w kantorze Kurjera „Kapitał.” 34178

Propinacja do wydzierżawienia na dobrym trakcie, 10 wiorst od Warszawy. Wiadomość: Świętokrzyska róg Włodzimierskiej, w składzie węgla W-go Stokalskiego. 33877

Poszukuje się wspólnika z kapitałem 10 do 15,000 rs., w celu zbytu lub fabrykacji aparatu patentowanego na Rosję, dotychczas sprawnego wyłącznie z zagranicy. Potrzeba w znaczących ilościach, zysk przeszło 100%, bez ryzyka, od włożonego kapitału. Zgłoszenia pod: Providentia № 860, Wien, Oesterreich, poste-restante, Hauptpost, nur gegen Schein. 33955

Potrzeba na spłatę sumy rs. 3,000 zaraz po Towarzystwie, na dobra położone w bliskości Warszawy. Wiadomość w kancelarii notariusza Sobierańskiego. 33751

Rubli 250 potrzeba do interesu, pewność zwrotka, procent mierny. Oferty w Kurjerze pod A. L. Interes. 33986

Rubli 1,000 do 12,000 do wypożyczenia na domy w Warszawie. Wiadomość: Krucza 23, mieszka. 9, rano do 9-ej i od 3 do 5-ej. 33795

Skład węgla do sprzedania, od dwunastu lat segzystujący. Wiadomość na miejscu. Nowy-Swiat 47. 33143

Sklep mydła, norymberski, do sprzedania, potrzeba 2,000 rs. Wiadomość: Biuro ogłoszeń, Senatorska № 26. 3480r

Skład węgla do sprzedania z całym urządzeniem. Wiadomość na miejscu, ulica Nowolipki № 55. 33711

Sprzedaje magle z powodu zmiany interesu. Ulica Żółwia № 6. 33727

Skład węgla do sprzedania w dobrym miejscu. Ulica Rybaki 19. 34045

Szynk do sprzedania za przystępną cenę. Ulica Żółwia 16, w restauracji. 34002

Sklep spożywczo-naftowy do sprzedania niedrogo. Wiadomość w mydlarni na rogu ulic Wilczej i Kruczej № 13. 33960

Sklep spożywczo-kolonjalny, mydlarnia, o trzech wystawach, do sprzedania. Ul. Wilcza 23. 34169

Sklep spożywczo - dystrybucyjny jest do sprzedania. Wiadomość: ulica Wspólna № 31. 34164

Sklep spożywczo-dystrybucyjny do odstąpienia w każdym czasie. Plac Teatralny pod filarami № 21. 34103

Sklep spożywczy z dystrybucją sprzedajemy z powodu wypółki; samego pieczywa wychodzi dziennie od 12 do 14 rs., targu od 24 do 28 rs. Można się przekonać. Ulica Nowy-Swiat № 8. 34120

Sklep spożywczy z dystrybucją do sprzedania. Nowosienatorska № 3. 34117

Sklep spożywczy do sprzedania. Wiadomość Sul. Świętokrzyska № 19, w sklepie. 34188

Sklep duży z dwoma pokojami i kuchnią do wynajęcia od 1-go stycznia. Ordynacka № 7 stróż wskaże. 34153

Sklep spożywczy do sprzedania dla osób bezdzietnych. Chmielna № 13. 34203

Szynk z ogródkiem za przystępną cenę sprzedam z powodu wyjazdu za granicę. Pawia 76. 34179

Sklep spożywczy do sprzedania. Ogrodowa № 57. 34175

Tanio sklep tabaczo-niciarski zaraz lub od kwartału. Obozna 2. 3515r

Tanio sklep spożywczo-dystrybucyjny do sprzedania. Krucza № 25. 34007

Z powodu wyjazdu jest do odstąpienia handlu kolonialny, dobrze procentujący, istniejący od lat 10, przy jednej z przynajmniej ulic. Wiadomość: Nowy-Swiat № 41, mieszkania 7. 33942

Z kobietą, która prowadzi jakąś pracownię, dla powiększenia takowej przystąpić mogąc jako współniczka. Adres złożyć proszę w fabryce kwiatów pani Szymkiewicz, ulica Niecała № 12. 34192

Lokale.

Wróblewski i S-ka, kantor przewozowy, A. Trębacka 11, Filja Nowy-Swiat 12. — Zalecia przewoźni, opakowania, przewóz mebli. 14r

Apartament z 8-u pokoi, przedpokojem, kuchnią, łazienką, spiżarnią, 2-ch piwnic, przy Alei Jerolimskiej 31, na 1-m piętrze, z meblami lub bez mebli, z powodu wyjazdu jest do odstąpienia, na czas od 1 stycznia do 30 czerwca 1891 roku. Obejrzeć można codziennie od godziny 11 do 5-ej. 34189

Do wynajęcia w każdym czasie skład dobowy na 1-m lub na 2-m piętrze z windą, widny i suchy. Wiad. w biurze technicznym, Miodowa № 15. 33925

Do wynajęcia zaraz lokal na piekarnię, o 2-ch piecach, w którym egzystowała piekarnia Wiedeńska od lat 30. Krochmalna № 43. 34011

Dwa pokoje umeblowane, frontowe, razem lub oddzielnie do wynajęcia. Nowy-Swiat № 4—2. 34188

Duży, ładny pokój, usługa. Wiadomość tylko u właścicieli lokalni, Szkolna 5, mieszkania 16. 34202

Do wynajęcia lokal po restauracji. Freta 4, wprost Długiej. 34173

Dla damy pokój umeblowany, front, usługa, samowar. Żółwia 14—26. 24106

Do wynajęcia od 1 stycznia 91 r. sklep narożny, z dwoma sklepami przyległymi i tunelem składający się z 4-ch pokoi, róg Długiej i Freta № 1 i 2, na handel, piekarnię, cukiernię lub inny proceder. Wiadomość na miejscu u rządcy. 34101

Dwa pokoje wykwinie umeblowane. Opal usługa, samowar, wateklozet, 35 rubli miesięcznie. Aleja Jerolimska 43, mieszka. 10, parter. 34149

Jeden lub dwa pokoje ładnie umeblowane, do odnajęcia. Mogą być z całodziennym utrzymaniem. Żółta 46, m. 16. 33954

Jest do wynajęcia duża lodownia murowana Jna Pradze, róg Szerokiej i Pienińskiej № 428, wiadomość także u rządcy. 33989

Lokal potrzebny zaraz, w okolicy Marszałkowskiej lub Nowego-Swiatu i Alei 8—9 pokoi, (w tej liczbie 2 dla służby). Oferty przysłać pismienne na ul. Hożą № 32, do właściciela domu. 34115

Ładny salon i gabinet umeblowane, 1-e piętro. Hoża 11, mieszkania 3. 34218

Młoda osoba życzy sobie współniczkę na mieszkanie, pracującą za domem. Wiadomość: kiosk, Jerolimska, róg Marszałkowskiej. 33980

Mieszkanie u małżeństwa bezdzietnego. Ulica Wielka № 45, m. 69. 33962

Na Lesznie: ogród na bawarję, stajnia, wozownia dla dorózkarsza, plac na węgle. 34176

Od Nowego Roku poszukuje się obszernego pokoju, przyzwoicie umeblowanego, z całodziennym utrzymaniem, w części miasta między Piękną i Aleją Jerolimską, za cenę 30—40 rs. miesięcznie. Oferty: A. B. C. w Kurjerze. 34047

Od Nowego Roku 4 pokoje umeblowane, przedpokój, kuchnia, wodociąg, zlew, wszelkie wygody, na parterze. Ulica Mazowiecka № 11, szwajcar wskaże. 33759

Od każdego czasu do wynajęcia 14 pokoi za rs. 1,500, albo 9 i 6: 1-no za rs. 1,000, 1-no za rs. 500, urządzenia gazowe, krany wodociągowe, zlewy, wateklozety, piwnice i góry. Ul. Orla № 8. 34089

Potrzeba natychmiast mieszkania składającego się z 4 ch pokoi i kuchni, bez mebli, z dwoma wejściami. Uwiadomienia proszę przysłać do Kantoru Kurjera Warszaw. pod lit. J. K. 34033

Pokój, kuchnia, spiżarnia, piwnica do wynajęcia zaraz, 45 rs. kwartalnie. Nowy-Swiat 44, 1-e piętro, stróż wskaże. 33888

Pokój do wynajęcia z całodziennym utrzymaniem dla osoby inteligentnej. Wspólna 42, mieszkania 17. 34014

Pokój umeblowany, z usługą, wspólnym przedpokojem, samowarem. Marszałkowska 50. 3300r

Przyzwoita panna może znaleźć pomieszczenie we wspólnym pokoju, za opłatą rs. 4 kop. 25. Krucza 38, stróż wskaże. 33793

Poszukuje się mieszkania z umeblowaniem, od frontu, złożonego z 3-ch pokoi z przedpokojem i kuchnią od 1 stycznia, w stronie placu św. Aleksandra. Wiadomość: Żółwia 15, mieszkania 2, od godziny 12-jej do 1-jej codziennie. 34122

Potrzebny zaraz pokój, z osobnym wejściem dla kawalera, za rs. 6. Oferty przyjmuje kantor pod „Pokój M. K.” 34174

Potrzebne zaraz 3 lub 2 wygodne pokoje, kuchnia, przedpokój, z osobnymi wejściami, do dwu pokoi. Oferty w kantorze Kurjera „dla M.” 34204

Potrzebne od kwartału mieszkanie 4—5 pokoi. Oferty: Kurjer Warszawski „Mieszkanie.” 34199

Potrzebna sub-lokatorka. Ulica Żółta 5—33. Tamże pończochy, skarpetki nadrobki tanio. 34162

Pokój umeblowany zaraz do wynajęcia. Krakowskie-Przedmieście 5, m. 25, pałac hr. Krasińskich. 34165

Przy ulicy Podwale pod № 28, są do wynajęcia różne pojedyncze sklepy i z mieszkaniem, od 1 grudnia 1890 r. i od 1 stycznia 1891 r. Wiadomość u stróża lub w handlu skór przy ulicy Świętojńskiej 12. 33425

Pokój duży do odnajęcia tanio. Długa 12, mieszkania 69. 33659

Sklep dla krawca lub szewca z mieszkaniem w ładnej okolicy. Plac duży oparzony do wydzierżawienia. Fabryczna 24, dom hr. Ronkiera. 33945

Salon pięknie umeblowany, wejście frontowe, do wynajęcia. Nowy-Swiat 4—2. 33813

Urządnik kawaler, wypłacalny, poszukuje pokoju przy rodzinie bez mebli, w okolicy Marszałkowskiej ulicy od 1 stycznia. Oferty proszę składać w kantorze Kurjera Warsz. pod lit. A. Z. 34180

Umeblowane: salon o trzech oknach i pokój zaraz do odnajęcia. Widok 22, mieszkania 9. 34111

Wspólny pokój dla kawalera, usługa samowar, za rs. 6 miesięcznie. Szkolna 5, mieszkania 15. 34184

Zaraz salon umeblowany z usługą. Wspólna 37, mieszkania 1. 33510

Z powodu wyjazdu, do wynajęcia lokal eleganter umeblowany—pięć pokoi, kuchnia, przedpokój, łazienka. Widzieć można od 1-jej do 3-jej. Szpitalna 1, m. 2. 34124

Zaraz salon i sypialnia, frontowe, umeblowane. Bracka 9, mieszka. 12. 34208

Zaraz do najęcia pokój kawalerski, z usługą. Zabia 9, m. 35. 3517r

5 pokoi, przedpokój, kuchnia, wodociąg, zlew, wszelkie wygody za rs. 550 rocznie—z powodu wyjazdu do odstąpienia w każdym czasie. Leszno № 53, wiadomość na miejscu. 33787

6 rubli pokój z opalem. Zielna 16, mieszkania 14. 3516r

Doniesienia rozmaite.

Akuszerka przyjmuje panie na czas dłuższy, A potrzebując dyskrety bez legitymacji. Zao-patrzona utensylami gwarantującymi zdrowie położnic, udziela porad swojej specjalności. Słabość, umieszczenie dziecka od 15 rub. Pokoje oddzielne. Chłodna 24. 34030

Antresola domu hr. Krasińskiego Wierzbowa 3. Jubiler Schönbelder. Przyjmuje wszelkie obstarunki i naprawy. 33445

A Wielka wyprzedaż towarów wysortowanych z porcelany, fajansu, szkła, majoliki, oraz talerzy oryginalnych angielskich, nielutujących się. Różnych filiżanek białych, kolorowych, szklanych, kieliszków od kop. 5 za sztukę, karafek, dzbanków, masielniczek, cukiernic, koszy do owoców i bakalji. Lampy stołowe wysortowane wyprzedają się z wielkim obniżeniem cen fabrycznych codziennie, oraz niedziele przedświąteczne w magazynie lamp Franciszka Kozłowskiego, dawniej (Podgórski), Rymska 5/7, w Warszawie. 33190

A Pasmanteryjny - szmuklerskie wyroby sprzedaje po cenach niskich, fabrycznych. Bracka 12, 1-sze piętro front. 30929

Artystyczne wyczenie heljominiatur 5 rs. Chmielna 37, m. 24. — „Amélie.” 34123

Akuszerka S. P. z dyplomem warszawskiego Uniwersytetu, zaopatrzona w utensylia, za-leczające zdrowie położnic. Udziela porady w zakresie swej specjalności, panom potrzebującym dyskrety. Przyjmuje na słabość. Ul. Chmielna № 38, mieszkania 17. 34205

Drezeńska pralnia bielizny J. P. róg Żółdziej i Kruczej 19, pierze bieliznę pospiesznie, nie niszczy takowej domieszkami, ceny umiarkowane, na żądanie zabiera i odsyła do domu. 33980

Dla dzieci świeżo wydany Wybór Zagadek. Cena kop. 10. Księgarnia Guranowskiego, Senatorska 32. 33700

Dowód za № 36135 warsz. akc. towarzystwa pożyczkowego zaginął, zastrzeżenie zrobione. 34160

Gundelach Walentyna, Nowy-Swiat 60, suknie wieczorowe, kostiumy, żakiety, okrycia, futra wykończa eleganter podług ostatniej mody—ceny umiarkowane. 32985

Lampy błyskawiczne najlepsze, z gwarancją. Liza dobroć, od skromnych wiszących po rs. 4.50, do najwykwintniejszych salonowych i jadalnych, poleca najobfitszy magazyn lamp, szkła i porcelany Franciszka Kozłowskiego, dawniej W. Podgórski, Rymska 5/7, w Warszawie, przyjmuje się do naprawy i odnowienia lamp błyskawicznych i różne starszych systemów. Nafta najlepsza na garnce z rabatem i beczki z dostawą. Cylindry francuskie ogniotrwałe. 2474r

Młoda mężatka poszukuje dziecka do piersi. Furmańska 17, mieszkania 12. — Franciszek Lubecki. 34206

Massażystka A. Niewiarowska przyjmuje od 4—7, Senatorska 22, 12. 33165

Massażystka Wiktorja Kretti upoważniona przez urząd lekarski. Dom Mierzwiskiego, Jerolimska 31, m. 13. 33750

Nadrabianie pończoch kop. 35, wełnianych lub fildekosowych 50. Freta 4. 33746

Nagrody rs. 5. Zgubioną została bransoleta żółta łańcuszkowa, przy wysłaniu pod Teatrem lub na koncercie studenckim. Uprasza się o łaskawe odniesienie takowej. Ulica Żelazna № 59, do kantoru. 34116

Na gwiazdkę! Wyroby włóczkowe, jak: Nkaftaniki, spodniczki, szale, pelerynki, kamazse, buciki, czapeczki i t. p. nabywać można po nietylko niskich cenach, tylko do Świąt w magazynie M. Poltawskiej, Ul. Trębacka 4. 33797

Odnowianie i naprawa portmonetek, portfeli, portpapierów i różnych rzeczy galanterijno-skórzanych przyjmuje zakład. Elektoralna 6. 34142

Of. Dziechcińskiego, Krakowskie-Przedmieście 59, w Warszawie. 3496r

Obiady zdrowia, na wyborowym mięsie. Ul. Chmielna 3, m. 8. 34029

Obiady prywatne, smacznie przyrządzane. Hoża 21 d., m. 17. 33975

Poszukuje się kilku panów na obiady droższe. Świętokrzyska 9, 12. 34066

Remiza. Nowy-Swiat 37, poleca wygodne i tanie najtaniej: śluby, wieczory, bale ect. Remiza do sprzedania tanio każdego czasu. 33870

Służąca zgubiła kapelusza na Bielańskiej lub Plomackiem. Uprasza się o zwrot do kantoru hotelu Paryskiego za nagrodą. 34216

Woalki od 15 kop. półtora loka do najdroższych. „Manufaktura Krajowa” Niecała 12. 33927

Wyżymaczki specjalnie naprawę najtaniej, z gwarancją roczną. Fabryka galanterji metalicznej Emanuela Gołaszewskiego, Chłodna 21. 32122

Woalki od 15 kop. półtora loka do najdroższych. „Manufaktura Krajowa” Niecała 12. 33927

Walonkowe buty, pantofle, czapki, rękawiczki—do polowania, podróży i chorých, poleca Breymeyer, Królewska 1. 33134

Zakład naprawy przedmiotów uszkodzonych i rozbitych, istniejący dawniej w domu przechodniem Roczlera, obecnie mieści się obok, № 85 Krakowskie-Przedmieście. 33523

Zginęła suka w niedzielę 30 b. m. wieczorem w okolicy Grzybowa. Maści szarej, przegawata, z buldogów, obroźka stalowa, kto odprowadzi otrzyma nagrodę. Szkolna 5, mieszkania 15. 34100

Zgubiono 74 rs. W poniedziałek 1 grudnia w przejściu z placu Teatralnego ulicą Niecałą, Saskim ogrodem, Marszałkowską na Sionną, a następnie na Elektoralną, uronioną została portmonetka z 74 rublami. Uprasza się o uczciwego znalazcę o zwrot takowych pod № 45 na ulicy Elektoralnej, mieszkania 4, gdyż suma ta stanowi całomiesięczne utrzymanie domu, za nagrodą rs. 20, jeżeli takowej żądać będzie. 3524r